

თბილისმა აღმოსავლეთ ევროპის მთელი პერიფერია გამოაღვიძა!

ნ. 2-3 გვ.

თბილისმა, ეროვნული
სუვერენიტეტის
გზიდან დასვითა
და თავსმოხვეული
წესებით თამაშზე
შარის თქმით, შექმნა
„უპრეცედენტო
პრეცედენტი“,
როგორც
აღმოსავლეთ ევროპის
მთელი პერიფერიის
გამოღვიძების
კატალიზატორად იქცა.

9

ლევან
მეზონია

— გზა
რიგითი
ინჟინერიდან
დირექტორთა
საბჭოს
თავმჯდომარეამდე

გია ქორქაძე —
ქველი შეგარტებითა
და ახალი აგვლუთ
თბილისის
სიყვარულში

წყალს ნუ გავატანთ რვა- ათასწლოვან ისტორიას!!!

ქართული ღვინის ისტორია
ათასწლეულებს ითვლის. ქართული ღვინის რეკონსტრუქცია კი
„ერთ მშვენიერ დღეს“ ცუდ სკანდალსაც შეიძლება შეეწიროს!

ზოთა მაჭარაშვილი:

ნ. 6-7 გვ.

მარინ ლე პენი:

უკრაინის მიღება ევრო- კავშირისთვის „ჰარაკირის“ ტოლფასი იქნება!

ელექტრონული ვერსია იხილეთ
SAKRES.GE

ნ. 2 გვ.

გავნებული პარტიები
უნდა აიკრძალოს,
ხალხი დაისვენებს!

საწვავის კრიზისი
ახლოდება, მოხერხდება
თუ არა მისი
თავიდან ასილება?

ნ. 9 გვ.

საჯარო და კერძო
სექტორებს შორის
სახელფასო სხვაობა
მინიმუმამდე დავიდა

პასკალ
ლოტაში:

ნ. 10-11 გვ.

საქართველოს ნეიბრალიზები შეიძლება
გახდეს მაგალითი მთელი რეგიონისთვის

პოლიტიკური ანალიტიკოსი ნიკოლოზ მებრეველი ოპოზიციის მიერ დაანონსებულ საპროტესტო კამპანიასა და მოსალოდნელ პოლიტიკურ განვითარებას **FORGE**-თან ინტერვიუში აზროვნებს. მისი განცხადებით, ოპოზიციურ სპექტრს არ გააჩნია საზოგადოებრივი ნიჭილიზმის დაკლებიდან და ხალხის მასობრივად ქუჩაში გამოქვანის რისკის, ხოლო მათი სამოქმედო გეგმა და სტრატეგია სრულიად არარსებურია. მებრეველი პარტიების შესაძლო აპროპალსის საკითხსაც უხედავად და

აღნიშნავს, რომ ეს ნაბიჯი პოლიტიკური ველის გაქანსა და ახალი კალაპოტის გამოჩენას შეუწყობს ხელს. რაც შეეხება დასავლელი პარტნიორების კრიტიკასა და შესაძლო სანქციებს, ანალიტიკოსი შეფასებით, ევროპელი ჩინოვნიკების განცხადებებს ქართულ პოლიტიკურ რეალობაზე გაველების გარეშე აღარ გააჩნია.

ნიკოლოზ მებრეველი: ▶ გავენიებული პარტიები უნდა აიკრძალოს, ხალხი დაისვენებს!

— ოპოზიციამ 25 ოქტომბრიდან საპროტესტო კამპანია დაანონსა, რომელიც 28 ნოემბრამდე დიდ აქციად უნდა იქცეს. თქვენი შეფასებით, აქვს თუ არა დღეს ოპოზიციურ სპექტრს იმის რეალური რესურსი, რომ საზოგადოებრივი ნიჭილიზმი დაძლიოს და ხალხი ქუჩაში მასობრივად გამოქვანოს?

— ოპოზიციამ, გემბასოვრებათ, ცხელი ზაფხულიც დაგვიანონსა. მათ ალიანსს, რომელიც სულ რამდენიმე დღეში დაიშალა, ახლაც არავითარი მუხტი და რესურსი არ გააჩნია. თუმცა, საბაზო ნამდვილად აქვთ, როდესაც ისინი საზოგადოების მხრიდან ამხელა მხარდაჭერაზე საუბრობენ და მათი გაუქმების საკითხი დგას, თუკი რეალურად ჰყავთ მხარდამჭერები, ქედზე კაცი უნდა გამოვიდეს. თუმცა, დარწმუნებული ვარ, რომ მსგავსი არაფერი არ იქნება და ეს აქციებიც ისევე უღიმღამოდ ჩაივლის, როგორც მათი რამდენიმე ბოლო აქტივობა. ამიტომ, მათ არაფრის რესურსი და თავი არ აქვთ.

— რამდენად ქმედითაა ოპოზიციის სამოქმედო გეგმა? ხედავთ თუ არა მათ სტრატეგიაში თვისობრივად რაიმე ახალს, რაც პროტესტის რეალურ პოლიტიკურ შედეგამდე მიიყვანს?

— არავითარი გეგმა და სტრატეგია არ გააჩნიათ. მათ ორი ნაბიჯი წინ არ შეუძლიათ რაღაცის დასახვა და გაკეთება. არაერთი მათი აქცია გვინახავს, იგივე იქნება ახლაც. რა შეიძლება მათმა შეკრებამ მოიტანოს? — არც არაფერი! რამდენიმე ასეული კაცი შეიკრიბება ერთი-ორი საათით ქუჩაში და შემდეგ დაიშლებიან. არავითარი კულმინაცია და შედეგი მათ აქტივობას არ ექნება. მათი მარგი ქმედების კოეფიციენტი ნულია.

— იმ შემთხვევაში, თუ საკონსტიტუციო სასამართლომ პარტიების აკრძალვის გადაწყვეტილება მიიღო, რა სამართლებრივ და პოლიტიკურ რეალობაში აღმოჩნდება ქვეყანა? რამდენად შესაძლებელია, რომ ხელისუფლებამ საბოლოოდ რაიმე შუალედური გადაწყვეტილება აიჩინოს?

— ძალიან დიდი იმედი მაქვს, რომ საკონსტიტუციო სასამართლო ობიექტურ გადაწყვეტილებას მიიღებს. ეს მაგნებლური პარტიები აიკრძალებიან. ჩვენი ქვეყანა და ხალხი ერთხელ და სამუდამოდ დაისვენებს ამ ბოროტებისგან, რასაც აღნიშნული სუბიექტები საქართველოში ასხივებენ. აქედან გამომდინარე, მე ძალიან კარგი პროცესის დაწყებას ვხედავ. საქართველოში 200-ზე მეტი პარტიაა რეგისტრირებული. 4 თუ 5 პარტიის გაქრობა არაფერს შეცვლის. გამოჩნდებიან ახალი ძალები და, იმედი მაქვს, ისინი ამ გაჩენილ სიცარიელეს შეავსებენ.

— ჩვენ ვხედავთ, რომ პარტიების აკრძალვის სარჩელთან მიმართებაში, ოპოზიციამ აზრები გაყოფილია — ზოგი სასამართლოში მიდის, ზოგი პოპულარს აცხადებს, ზოგიც დასავლეთისგან ელის რეაგირებას. როგორ აფასებთ ოპოზიციის ბრძოლის ამგვარ ტაქტიკას?

— როგორც დასაწყისში ვთქვი, ოპოზიციას არავითარი სტრატეგია არ გააჩნია. ისინი არიან დაქაჩული, ერთიან პოზიციაზე ვერასდროს თანხმდებიან, ამ შემთხვევაშიც იგივეა. მათი მშველელი არც დასავლეთია და არც სხვა ვინმე, ერთადერთი, ვინც მათ უნდა უშველოს, ქართველი ხალხია, მაგრამ ვიცით ჩვენი მოსახლეობის მათადმი განწყობა. მიიღებენ ისინი ამ განხილვებში მონაწილეობას თუ არ მიიღებენ, ეს მათი საქმეა, არსებითად ეს არაფერს შეცვლის. ჩვენ ვნახეთ კომისია, სადაც არაერთი მტკიცებულება დაიდო. შესაბამისად, [ტყუება]მ სასამართლოში უამრავი სამხილით მიდის და სასამართლოში არგუმენტირებულად იქნება წარდგენილი. ამიტომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, დარწმუნებული ვარ, რომ ეს პარტიები უნდა აიკრძალოს.

— რამდენად არსებობს რეგარემო საპარლამენტო არჩევნების ჩანიშვნის ალბათობა? რა პოლიტიკური წინაპირობები უნდა შეიქმნას იმისთვის, რომ ხელისუფლება იძულებული გახდეს, ვადამდე არჩევნებზე წავიდეს?

— დღეს არავითარი წინაპირობა არ არსებობს, რომ ვადამდე არჩევნები დაინიშნოს. ქვეყანას მსოფლიოში ერთ-ერთი, ძა-

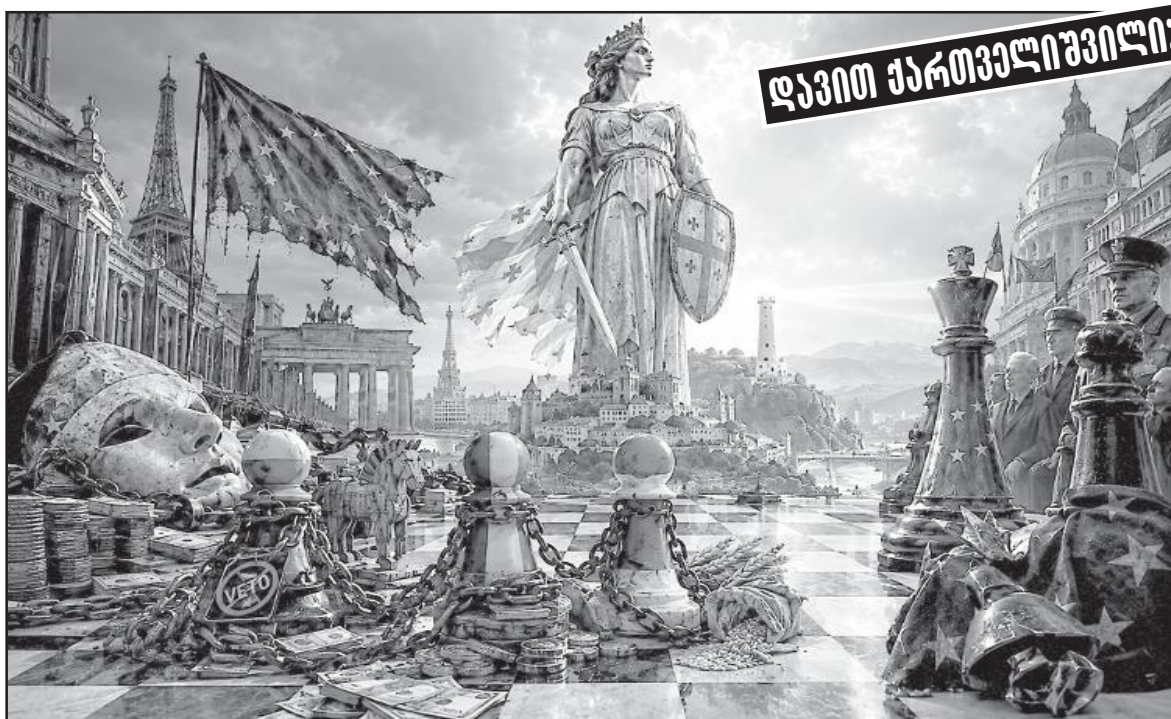
ლიან კარგი ეკონომიკური განვითარება აქვს. შესაბამისად, იმის აუცილებლობა, რომ რაიმე სახით ამის წინაპირობა იყოს, არ ჩანს. თუ დავუშვებთ, რომ სარჩელის დასრულების შემდეგ, ეს პარტიები აიკრძალებიან, ამ შემთხვევაში, შესაძლოა, [ტყუება]დაუშვას და ვადამდე არჩევნები დაინიშნოს, რათა პოლიტიკური ველი გაქანსა და დასავლეთი, ეს ვარიანტი იყოს, თუმცა რაიმე ცუდი მოცემულობა, პრობლემური, რის გამოც ვადამდე არჩევნები უნდა დაინიშნოს, ასეთი ნამდვილად არაფერი არსებობს.

— დასავლელი პარტნიორების მხრიდან პარტიების აკრძალვის შედეგობას მკაცრი გაფრთხილებები მოჰყვა. რეალურად, სანქციების რა რესურსი და ზეგავლენა გააჩნია დასავლეთს ქართული ოცნების წინააღმდეგ?

— დასავლეთში, ვიცით, რომ ერთი ჯგუფია ჩამოყალიბებული, რომელიც საქართველოს ხელისუფლებას ყველაფერზე აკრიტიკებს. ახლაც შეეცდებიან იგივეს. თუმცა, ეს ევროპიურ ოკრატები სრული არარაობები არიან, ვერაფერს იზამენ, ან რა სანქციები შეუძლიათ მათ დაანსონ, ეს არასერიოზულია. თუ ვინმეს რამის დაწესება შეეძლო, აქამდეც დაანსებდა. თუმცა, პაპი პალასმა პირდაპირ აღიარა, ჩვენ არაფრის თავი არ გვაქვს, რომ საქართველოში რეალობა შეცვალა. ალბათ, ისევე შემთვალდებიან და აღმოფრთხილებიან. თუმცა, ის დრო უკვე დასრულდა, როცა საქართველოში ვინმეს მათი განცხადებები აღადგენდა. საერთოდ, არავის არ აღადგებს, რას იტყვის კაია კალასი და რომელიმე სხვა ჩინოვნიკი, რაც უნდა, ის ილაპარაკონ. ჩვენ ეს ნამდვილად არ გვავიწყდება, ქართველი ხალხი მათ ნათქვამს არაფრად აღარ ავდებს. მათი აგენტურა ქვეყანაში სულ რამდენიმე თვეში ამოიძირკვება და ამის დიდი იმედი მაქვს.

ლიკა ბერიკაშვილი

თბილისა აღმოსავლეთი ევროპის

დავით ქართველიშვილი:

რუსებს აქვთ ასეთი გამონათქვამი: **ბინდ ზიტულით, ბინდ ლეხით** — ოღონდ შეაღწიო საღებო. მსგავსი სწრაფვა ევროკავშირში დილხანს მიიჩნეოდა ევროპის პერიფერიის პოლიტიკური ელიტების უხვლელ, თითქმის რელიგიურ ღირებულ. თუმცა პოლიტიკური რეალობა ილუზიებს ნებისმიერ სპეკტიკოსზე გუსტავ ამსხერპავს და ბრბა ევროპეტიზმისგან წარსულის რუბინებზე აქცევს. ევროკავშირის გაფართოების ახალმა წესებმა, რომლებიც ბრისულის ბიუროკრატიამ ბერლინისა და პარიზის აქტიური მხარდაჭერით ურჩია, პროექტს ნიღაბი საბოლოოდ გამოგლიჯა და მისი იმპერიული არსი გამოაჩინა.

ამ ახალ გეოპოლიტიკურ ჯაღრაჰის პარტიაში საქართველო დღეს ნამდვილად არის ის მაგალითი, რომელსაც უნდა უთანაზრდებოდნენ.

სწორედ თბილისმა, ეროვნული სუვერენიტეტის მტკიცე დაცვითა და თავისი მოხვედრის წესებით თამაშზე

უარის თქმით, შექმნა უპრეცედენტო პრეცედენტი, რომელიც აღმოსავლეთ ევროპის მთელი პერიფერიის გამოღვიძების კატალიზატორად იქცა. თავისი მაგალითით ქართულმა პოლიტიკამ აჩვენა: დასავლეთ ევროპის მიღმა ევროინტეგრაციის დისკრიმინაციულ ხასიათზე ღიად ლაპარაკი შესაძლებელიც არის

**პარტიის საპატიო თავმჯდომარე თავისი
გუნდის მუშაობით კმაყოფილია...**

პოლიტიკური გარემოთაგან, მართალია ოცნება ქვემოთაღნიშნული საპარტოვო ჯგუფების წევრების მიერ, რომელთაც პოლიტიკური სფეროში უფრო მეტი გავლენა უნდა ჰქონდეთ, ვიდრე ამჟამინდელი და საპარტოვო თავმჯდომარე გიძინა ივანიშვილი.

პარტიის ცნობით, ქართული ოცნების მთავარი მიზანია საზღვარგარეთ მცხოვრებ ქართველთა და აზერბაიჯანელების ურთიერთობის ლიბერალიზაცია, ირაკლი კირცხა-ლაძე აცხადებს ავტორიზებული რეს-პუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე, შურაბა შაბარაძე.

პოლიტიკური სამუშაოს დასრულების შემდეგ, მუხედრად უზრუნველყოფს ფორმატში გაგრძელება. როგორც პოლიტიკაშიც, ასევე უზრუნველსობის სხდომაზე, მმართველი გუნდის წევრებმა ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური და ეკონომიკური პროცესები განიხილეს.

პარტიის საპატიო თავმჯდომარე გუნდის წევრებს აქტიური მუშაობისთვის მადლობა გადაუხადა. ბიძინა ივანიშვილმა შეაჯამა წარსულში, გუნდში არსებული კონფლიქტური გამონაკვევები და აღინიშნა, რომ პრემიერ-მინისტრის, სამთავრობო გუნდისა და ძალოვანი სისტემის ეფექტური მუშაობის შედეგად ეს გამონაკვევები სრულად და ეფექტურად არის გადალახული.

ასევე, სხდომაზე ყურადღება დაეთმო მთავრობის მიერ ზოლო პერიოდში დაანონსებულ კონკრეტულ ინიციატივებსა და რეფორმებს. უმრავლესობის სხდომა დისკუსიის ფორმატში წარიმართა.

შეხვედრების მიზანია იყო მიმდინარე საკითხების განხილვა. ორივე შეხვედრეზე განხილული იყო ორგანო საშინაო, ისე საგარეო პოლიტიკის საკითხები. ძალიან მნიშვნელოვანია იყო, მიძინა ივანიშვილისგან მოესმინათ შეხვედრულეებში, დამოკიდებულება კონკრეტულ საკითხებზე. ორივე შეხვედრას დისკუსიის ფორმატზე, ძალიან საინტერესოა

სოდ წარიმართა ☐ **განაცხადა** საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ**.

მისივე თქმით, საუბარი იყო საერთაშორისო თემატიკაზე.

«**რა პროცესები წარიმართა ქვეყნის, მათ შორის, გუნდის შიგნით, ამ თემებზე იყო საუბარი. ძალიან მოკლე დროშივე სხვადასხვა თემმა. საგარეო კონტექსტიც მნიშვნელოვანია. ამასთან დაკავშირებითაც იყო საუბარი. მათ შორის იყო შეკითხვები და პასუხები**» **□ აღნიშნა მრამდე კომპანიაში.**

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ირაკლი კობახიძის განცხდე-

ბით, საქართველოს მთავრობა აგრძელებს მუშაობას რუსეთის მიერ ზოგიერთ პროდუქციაზე ემბარგოს დაწესების საკითხზე.

კომახიძის თქმით, იმედი აქვს, რომ საკუთხის ვალანწყევტა მოხერხდება. რაც შეეხება გუგლის ყოფილ ნევარს, რომელიმეც სასჯელს იხდამ კონკრეტული დანაშაულებისთვის, პრემიერ-მინისტრის თქმით, ამ თემაზე მნიშვნელოვანი იყო ბიძამ ივანიშვილის მოსაზრებების მოსმენა.

„ჩვენთვის, ყველასთვის, მათ შორის, პირველ რიგში, ზიძინა ივანიშვილისთვის გულისატკენია, რაც მოხ-

და, როცა ასე ვითარდება პროცესები. გუნდის ყოფილი წევრები რელიკსა სასჯელს იხდიან კონკრეტული დანაშაულებისთვის, ეს არის გაულისაგნადი და ეს გულისტყვილი გამოითქვა მიძინა ივანეშვილის მხრიდანაც. სამწუხაროა, რაც მოხდა, ეს იყო გუნდისთვის ერთგვარი დარტყმა. ძალიან სამწუხაროა, რაც მოხდა. ☐ აღნიშნა კომპანიაში.

ამასთან, ირაკლი ღარიბაშვილის ციხიდან გამოშვების ან შესაძლო შეწყალების შესახებ დასმული კითხვის საპასუხოდ კობახიძემ აღნიშნა, რომ სხდომაზე ამ საკითხზე საუბარი არ ყოფილა.

**სსრკ-ს შიდა უსაფრთხოების კომისია, რომელიც
ყოველწლიურად საუკეთესო
მეცნიერებს უწევს**

საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ ყაველაშვილის განცხადებით, საქართველოს ეროვნული პრემიის კომისიის მხრანდვრნიანი შეგადგენლობა დაგეგმიდა. პრეზიდენტის სასახლეში გაიმართა კომისიის პირველი სხდომა, რომელშიც საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსმა, ლუკა ფხვინიამ გახსნა.

პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ცნობით, კომისიას საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის მარადიული, პროფესორი ზვიად გაბისონია ხელმძღვანელობს, შემადგენლობაში კი მეცნიერების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები შედიან.

საქართველოს ეროვნული პრემია ენიჭება პირს, საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი, საყოველთაო, პოლიტიკური, ეკონომიკური, იურიდიული, სამედიცინო, სოციალური, მეცნიერული ან საინჟინრო მყენიერების დარგში მაღალ მყენიერულ ღონივრე შესრულებული ნაშრომის ან ნაშრომთა კოლექციისთვის.

პრემია ყოველწლიურად გაიყვამა. ლაუ-
რეატები, რომელთა ნაშრომებმა განსაკუთ-
რებული წვლილი შეიტანეს ქართული მეც-
ნიერებისა და მსოფლიოს სულიერ, სოცია-
ლურ ან ეკონომიკურ განვითარებაში, მიიღე-

გენ შესაბამის დიპლომს, სამკერდე ნიშანსა და ფულად ჯილდოს.

საქართველოს ეროვნული პრემიის მონაპოვებლად საკონკურსო განაცხადებისა და ნაშრომების მიღება 2026 წლის 16 ოქტომბრიდან 6 ნოემბრის ჩათვლით გაკრძედილება.

**საქართველოს რკინიგზამ ანაკლიის ღრმანყლოვან პორტთან
დამაკავშირებელი ახალი სარკინიგზო ინფრასტრუქტურის
დაპროექტებისა და მშენებლობის პროცესის
ზედახედვითობისთვის, შესაბამისი საკონსულტაციო
კომპანიის შესარჩევად, ინტერესთა გამოხატვა გამოაცხადა!**

საქართველოს რკინიგზა ანაკლიამი დაახლოვებით 17.74 კმ სიგრძის სარკინიგზო ხაზის, ახალი სადგურის, სარკინიგზო კვანძისა და სხვა დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მშენებლობას გეგმავს. ანაკლიის დრეაჟაჟიდან კონკრეტულ დამაკავშირებელი ახალი სარკინიგზო ინფრასტრუქტურის დაპროექტებისა და მშენებლობის გადამხედველობაში დინამიკურად სავალდებულო კომპანიებს განაცხადის წარდგენა 2026 წლის 17 ნოემბრის 17:00 საათამდე შეუძლიათ. ინფრასტრუქტურის მშენებლობის პროცესში მსოფლიო ბანკის წესების მიხედვით ხორციელდება.

**დევნილთა ფულადი კომპენსაციით
დაკმაყოფილების პროგრამის ფარგლებში
ბანასხადების მიღება დღეს,
19 ოქტომბერს დაიწყება!!!**

დევნილთა ფულადი კომპენსაციით დაკავშირებული პროგრამის ფარგლებში განაცხადების მიღება ორთავით, 19 ოქტომბერს დაიწყო და 2 ნოემბრის ჩათვლით გაგრძელდება. დევნილ ოჯახებს განაცხადის წარდგენა ქვეყნის მასშტაბით, იუსტიციის სასაზღვრო სასაზღვრო მართვის ცენტრებში შეიძლება.

ჯანდაცვის სამინისტროს ინფორმაციით, პროგრამაში მონაწილეობა ნებაყოფლობითია და მასში ჩართვა შეუძლია ყველა იმ დევნილ ოჯახს, რომელსაც სახელმწიფოსგან საცხოვრებელი ფართი ან შესაბამისი ფულადი კომპენსაცია არ მიუღია.

კომპენსაციის ოდენობა ოჯახის თითოეულ დევნილ წევრზე 10 000 ლარს შეადგენს. თანხა არ გაიყვამ ოჯახის იმ წევრებზე, რომ-

ლემსაც დევნილის სტატუსი არ აქვთ, ასევე, კანონმდებლობის შესაბამისად, 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაზარალებულ პირებზე.

განაცხადის წარსადგენად აუცილებელია მოქმედი პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, ხოლო ოჯახის ანარეზულწლოვანი წევრების შემთხვევაში, დამადების მოწმობა. განაცხადის შევსებისას ადგილზე უნდა იმყოფებოდეს ოჯახის ყველა სრულწლოვანი დევნილი წევრი.

არასრულწლოვანი წევრების შემთხვევაში საჭიროა ორივე მშობლის თანხმობა. თუ ოჯახის რომელიმე წევრი ადგილზე ვერ გამოცხადდება, აუცილებელია ნოტარიულად დათმებული მინდობილობა, რომელშიც მითითებულია იქნება კომპენსაციის თანხის მიღება შიდა.

განაცხადების მიღების დასრულების შემდეგ, დგენილთა სააგენტო შესულ დოკუმენტაციას რიგითობის მიხედვით დაამუშავებს და განაცხადებში წარმოდგენილ ინფორმაციას გადაამოწმებს. მონიტორინგის მიზანია, დადასტურდეს, რომ ოჯახი აკმაყოფილებს კომპენსაციის მიღებისთვის დადგენილ კრიტერიუმებს.

პროგრამისთვის მიმდინარე წლის ბიუჯეტში 58 მილიონი ლარია გათვალისწინებული. დედენილითა ფულისადმი კომპენსაციით მზრუნველობა მომდევნო წელსაც გაგრძელდება, ხოლო განაცხადების მიღების ახალი ეტაპის დაწყების თარიღი დამატებით გამოცხადდება.

კომპენსაციის პროგრამასთან ერთად, გაგრძელება დევნილთა განსახლების არსებული პროგრამები, მათ შორის, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საცხოვრებელი კომპლექსების მშენებლობა და მოთხალად სახლის □ პროგრამა.

8000-წლიანი მეღვინეობის ისტორია, იუნესკოს აღიარება და ქართული ღვინის საერთაშორისო რეპუტაცია ვერ იქნება გარანტია იმისა, რომ ღარბი პრობლემებისგან დაცულია. დღეს ქართული მეღვინეობა-მეღვინეობის წინაშე ყველაზე მძიმე კითხვა გხვდება ის ალარ არის, რამდენი ბოთლი ღვინო გავიდა ქვეყნიდან, გაცილებით მნიშვნელოვანია, რა ხარისხის პროდუქტი გავიდა, რა ფასად, რა ნაღვეთზე იგი დაგეგმული და რამდენად მყარია მთლიანად ეს ეკონომიკური მოდელი.

საქართველოს მეღვინეობა-მეღვინეობის სექტორზე ბოლო დღეებში გაკეთებულმა განცხადებებმა ღარბი დაბრკოლები პრობლემების შესახებ დისკუსია გვამართალა. ამ წერილის დაწერას ბოლო დროს მეღვინეობა-მეღვინეობის ღარბის ირგვლივ განვითარებული მოვლენებმა გააძაბა ვაჭრები, რასაც სპეციალისტები, რბილად რომ ვთქვათ, დიად კრიტიკულს უწოდებენ და ეჭვს გამოთქვამენ, რომ ქართული ღვინის ხარისხი შესაძლოა, სერიოზულ კითხვებს აჩენდეს.

წყალს ნუ გავაბანთ რეპუტაციას და ისტორიას!!!

ქართული ღვინის ისტორია ათასწლეულებს ითვლის. ქართული ღვინის რეპუტაცია კი „ერთ მუხეზიარ დღეს“ ცუდ სკანდალსაც შეიძლება შეეწიროს!

მართლაც საინტერესოა, რა ასხია ამ ბოთლებში, რომელის გადის ექსპორტზე და ადგილობრივ გაზარდა ქართული ღვინის სახელით იყიდება, როგორ შეესაბამება მისი რეალური შედგენილობა ქართული ღვინის ტექნიკური ნაგებობით (ტექნიკური ნაგებობა – ღვინის წარმოების ზოგადი წესისა და ნებადართული პროცესების, მასალებისა და ნივთიერებების ჩამონათვალის განსაზღვრის შესახებ/ 6/11/2018) განსაზღვრულ მოთხოვნებს?

ჩემი, ისევე როგორც მეგობრების სპეციალისტის შეფასება ეხება ექსპორტზე, დაახლოებით, 1-1,5 ლიტრად გატანილ დიდი მოცულობის პროდუქციას. ეს ეჭვქვეშ აყენებს ამ ღვინოში ყურძნისგული ნედლეულის წილის მოცულობას, რაც დოკუმენტური მანიპულაციების, იმპორტირებული ყურძნის პროდუქტების გამოყენებისა და ჩაბარებული ყურძნის შესახებ მონაცემების შესაძლო ხელოვნურად გაზრდის ეჭვს აჩენს.

მართალია, ამ ეტაპზე ეს ფაქტები საჯარო წყაროებით დადასტურებული არ არის, თუმცა მათი იგნორირებაც შეუძლებელია, რადგან ის ეხება არა რომელიმე კონკრეტული საწარმოს, არამედ ქართული ღვინის საერთაშორისო რეპუტაციის საკითხს, საიდანაც გაცილებით დიდი პრობლემა იწყება.

აქედან ერთი მნიშვნელოვანი დასკვნა შეიძლება გაკეთდეს: ღვინის ექსპორტის პრობლემა გხვდება ისევე, როგორც ალარ არის. ფასიც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია.

გას ეფუძნება, ეს უკვე სოფლის მეურნეობის უბრალო სტატისტიკა ალარ არის. ეს დარგის ეკონომიკური სტრატეგიის, თუ ასეთი არსებობს, კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას. სპეციალისტები ყველაზე მწვავედ სწორედ ამ საკითხზე ამახვილებენ ყურადღებას: შესაძლებელია თუ არა ქართული ღვინის მნიშვნელოვანი მოცულობის გაყიდვა ერთნაირადი ან მხოლოდ ფარგლებში ისე, რომ ამ ფასში ჩაეტიოს ყურძნის, ღვინის წარმოების,

მოთხოვნის, საცობის, ეტიკეტის, ტრანსპორტირების ღირებულება, საბაჟოსა და კომპანიის მიერ დაწესებული მარჟები?

თავად დაბალი საექსპორტო ფასი ავტომატურად არ მიუთითებს ფალსიფიცირებაზე. სხვადასხვა ბაზარზე შეიძლება დიდი მოცულობის კონტრაქტები, დაბალი მარჟა, განსხვავებული საბითუმო ფასები და დაბალფასიანი პროდუქტის სეგმენტი არსებობდეს, მაგრამ სწორედ ამიტომ არის საჭირო მართები რამ – გამჭვირვალობა, კონტროლი.

დაინტერესებულმა საზოგადოებამ უნდა იცოდეს:

- რა კატეგორიის ღვინოზეა ლაპარაკი;
- როგორია მისი საექსპორტო ღირებულება;
- რამდენი ლიტრი ღვინოა თითოეულ კატეგორიაში;
- რა რაოდენობის ყურძენი დაიხარჯა მის წარმოებაზე;
- რა წარმოებისაა გამოყენებული ყურძნის ნედლეული;
- იყო თუ არა გამოყენებული იმპორტირებული ყურძნის ტვირთი, კონტეინერები ან სხვა ნედლეული;
- ფოტოზეა თუ არა დეკლარირებული წარმოების მოცულობა რეალურად შესაბამისი ყურძნისა და საწარმოს ტექნოლოგიურ შესაძლებლობებს.

თუ ეს ინფორმაცია არსებობს, მი-

სი დამალვის მიზეზი კიდევ უფრო ნაკლებია. თუ ასეთი სისტემური კონტროლი არ არსებობს, პრობლემა გაიქცევა სერიოზულია.

2026 წელი ქართული მეღვინეობისთვის სავარაუდო მოსავლის განსაკუთრებულ წლად იქცა. ოფიციალური პროგნოზით, საქართველოში ყურძნის მოსავალი 320 ათას ტონას გადააჭარბებს. მთავრობამ ღვინის წინასწარ განსაზღვრა, რომ ჭარბ მოსავალს მოსავლის მართვის კომპანია შეისყიდოს.

5 ოქტომბრის მდგომარეობით, კახეთში გადამუშავებულია 168 500 ტონა ყურძენი, საიდანაც 166 865 ტონა მაღალი და საშუალო ხარისხის ყურძენია, რაც გადამუშავებული მოსავლის 99%-ს შეადგენს. გადამუშავებული ყურძნიდან 86,7 ათასი ტონა საფერავია, 70 ათას ტონამდე – რქაწითელი, ხოლო დანარჩენი სხვადასხვა ჯიშის ყურძენია.

თუ საქართველოს ღვინის ექსპორტი იმდენად წარმატებულია, როგორც ოფიციალურ განცხადებებში ხშირად გვხვდება, მაშინ სახელმწიფო ყოველ წელიწადს რამდენად უნდა ყურძენს?!

სახელმწიფოს ჩარევა რთულში თავისთავად ცუდი არ არის. პირიქით, რთულ წლებში მეღვინეობის და-

გას თავისი სოციალური და ეკონომიკური დატვირთვაც კი აქვს, მაგრამ თუ ის მუდმივად ხდება ჭარბი, თანაც უხარისხო ყურძნის ბოლო მიყიდვები, ეს უკვე სხვა რამეს ნიშნავს: ზაზარი ვერ ახერხებს წარმოებული ყურძნის მოცულობისა და რეალური მოთხოვნის დაბალანსებას, რაც მიანიშნებს, რომ ეს სტრუქტურული პრობლემაა.

საქართველოს ვენახების კადასტრში დაახლოებით 50 ათასი ჰექტარი ვენახია აღრიცხული. კახეთში 2025 წლის მონაცემებით 42 630 ჰექტარია რეგისტრირებული.

ამასთან, ღვინის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, კომერციული ვენახების გაშენების ტემპი შემცირებულია და ამ ეტაპზე ყოველწლიურად, დაახლოებით, 500 ჰექტარამდე ახალი ვენახი შენდება.

ეს მონაცემები კიდევ ერთ დამაფიქრებელ კითხვას აჩენს:

საქართველო ვენახებს ზრდის ექსპორტის მოთხოვნის მიხედვით, თუ ვენახების ზრდა თავად ქმნის მოსავალს, რომლის რეალიზაციისთვის შეიძლება სახელმწიფო იწყებს გაზრდის ძეგანს?

ეს ორი სრულიად განსხვავებული მოდელია. პირველ შემთხვე-

ვაში წარმოება მოთხოვნას მიჰყვება. მეორეში კი წარმოება წინ უსწრებს მოთხოვნას და სახელმწიფოს ჭარბი პროდუქციის დასაწვდომად ფინანსური გაღივების რისკის შესრულება უწევს.

მევენახისთვის მეორე მოდელი შეიძლება მოკლევადიანად მისაღები იყოს, მაგრამ ქვეყნისთვის ის საბოლოოდ სარისკო ნაბიჯია.

ღვინის ეროვნული სააგენტო აცხადებს, რომ ექსპორტის ხარისხის კონტროლი ეფუძნება მუშაობას. სააგენტოს მონაცემებით, 2025 წელს საექსპორტო ალკოჰოლური პროდუქტის ორგანოლექტიური შემცობისთვის 13 349 ნიმუში წარადგინეს, საიდანაც 520 უარყოფითად შეფასდა. იმავე წელს გაიცა 31 056 სხვადასხვა ტიპის სერტიფიკატი.

ასევე მოქმედებს ექსპორტზე გატანილი სერტიფიცირებული ღვინის დამატებითი კონტროლის მექანიზმი, საბაჟო ზონაში საერთაშორისო აუდიტორული კომპანიების მონაწილეობით. სააგენტოს განმარტებით, შემოწმება გულისხმობს ექსპორტისთვის წარდგენილი კონკრეტული პარტიის შესაბამისობის დადგენას სერტიფიცირებულ ნიმუშთან. ანუ იმის თქმა, რომ ქართულ ღვინოში ღვინის ხარისხის

გაბაღაშვიტის მთის კალთიდან ჩვენს თვალწინ დღეაქალაქის ის ნაწილი იშლება, რომელსაც აქველი თბილისი ჰქვია. შემოღობვის ტრადიციულ ფესტივალზე, თბილისის ღვთაებაზე, მთაწმინდაზე, ის აქველი თბილისელები შეიკრიბნენ, რომლებსაც თავიანთი ცხოვრებისეული არჩევანი – პროფესია გამოარჩევთ; დღეაქალაქის მთავარ სიმბოლოსთან „გასაღებთან“ ერთად ღვთიან მათ ახალი სტატუსი შეემატათ – თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება.

ეს არის პირველი ინტერვიუ თბილისის საპატიო მოქალაქის რანგში მუსიკოს ბია ქორჭაქესთან.

კველი შავარტოზი და ახალი აპკლუი თბილისის სიყვარული

– ბატონო ბია, რას ნიშნავს თქვენთვის ეს საპატიო ტიტული?

– ეს ჩემთვის უდიდესი პასუხისმგებლობაა, ახლა სულ სხვა ხედვით და განცდებით ვუყურებ ჩემს ქალაქს და იმ საქმეს, რომელსაც უკვე 48 წელია ვემსახურები. თბილისი მხოლოდ ქალაქი არ არის, ეს არის ჩემი ცხოვრების ნაწილი, რომელმაც ჩამომაყალიბა როგორც მუსიკოსი და პიროვნება. მაღალი იყო ვარ და დიდი სურვილი მაქვს მომავალშიც, რომ ჩემი შესაძლებლობების მაქსიმუმი დედაქალაქს მოვასხარო.

– „თბილისობა“ უძველესი დღესასწაულია, რომელიც ქალაქის ისტორიას იწინაგებს...

– „თბილისობა“ ჩემთვის უპირველესად ძველი თბილისის ხასიათთან და იმ სითბოსთან ასოცირდება, რომელიც ამ ქალაქს ყოველთვის ჰქონდა: ძველი თბილისის უბნები, ქუჩები, აივნები და ის მუსიკა, რომელიც თბილისის სულ სხვანაირად დაგანახებს. დღეს „თბილისობა“ ბევრად უფრო მასშტაბურია. რამდენიმე ლოკაცია, სხვადასხვა აქტივობა, ღონისძიებები და თეატრალიზებული წარმოდგენები, რომელიც ყველა ასაკის ადამიანზეა გათვლილი. რაც შეეხება საპატიო თბილისელების დაჯილდოების ცერემონიას – ჩემთვის ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ტრადიციაა. თბილისი ყოველთვის აფასებდა იმ ადამიანებს, რომლებმაც საკუთარი შრომის მოყვარეობით განსაკუთრებული კვალი დატოვეს ქალაქის ისტორიაში. ეს არ არის მხოლოდ წოდება, ეს არის მაღლიერების გამოხატულება იმ ადამიანების მიმართ, რომლებმაც საკუთარი წილი აუგრი დადეს თბილისისა და თბილისელებისთვის კულტურაში, ხელოვნებაში, მეცნიერებასა თუ სხვა დარგში. ყველა საპატიო თბილისელს ვულოცავ ამ მნიშვნელოვან ჯილდოს, მათ ნამდვილად ისტორია შექმნეს.

– როდის გაჩნდა მუსიკა თქვენს ცხოვრებაში?

– დავამთარე 8. ფალაშვილის სახელობის ცენტრალური სამუსიკო სკოლის „ნიჭიერთა ათწლედი“. 1974 წელს – ვ. სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია ვიოლინოს სპეციალობით.

1980 წლიდან კი სწავლა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ეკონომიკის ფაკულტეტზე დავიწყე. სხვადასხვა პერიოდში ვხელმძღვანელობდი კამერულ გუნდსა და ორკესტრ „კამერატას“, მოგვიანებით კი საქართველოს სახელმწიფო კაპელის დირექტორი ვიყავი.

– გაიხსენეთ მეგობრები, რომლებიც პროფესიასთან ერთად შეიძინეთ.

– ჩემმა პროფესიამ წლებთან ერთად არაერთ გამორჩეულ ადამიანთან დამახლოვა. აკადემიკოს რამაზ ყურაშვილთან, გიგმესენ და მეცენატ ვახტანგ ვეფხვაძესთან და „პიონერული მისი“ ხელმძღვანელ გრიგოლ ჩიგოძესთან ერთად საპატიო მოქალაქეთა რიცხვს ჩემი სახელიც შეემატა.

მინდა გავიხსენო პერიოდი, როდესაც მუსიკალურ-ქორეოგრაფიულ საზოგადოებაში ვმუშაობდი, რომლის თავმჯდომარეც ოთარ გორდელი გახლდათ, მისი მოადგილე კი იოსებ კეჭაყაძე. ამ ადამიანებთან განსაკუთრებით მეგობრობდნენ გურამ სილაგაძე და გრიგოლ ჩიგოძე. წლებთან ერთად ჩვენი ყველა ძალიან თბილი და კარგი ურთიერთობა ჩამოგვიყალიბდა. ჩვენმა მეგობრობამ წლებს გაუძლო, ჩვენი სასწავლებლის ყველა საანგარიშო კონცერტს დღესაც ბატონი გრიშა ძალიან აქტიურად აშუქებს.

– ეგვენი მიქელანჯლოს სახელობის თბილისის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებელი რასთან ასოცირდება თქვენთვის, სადაც უკვე 48 წელია მუშაობთ?

– ეგვენი მიქელანჯლოს სახელობის თბილისის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებელი არ არის მხოლოდ დანესტრულა, ეს არის ის ადგილი, სადაც ჩემი პროფესიული ცხოვრების უდიდესი ნაწილი გაატარე. აქ გაიზარდნენ და პროფესიონალებად იქცნენ ის ახალგაზრდები, რომლებიც ახლა უდიდესი პოპულარობით სარგებლობენ, არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. ესენი არიან: ნიკოლოზ რაჭველი, სვიმონ ჯანგულაშვილი, მარიამ როინიშვილი, ნატალია ქუთათელაძე, სოფიო მჭედლიშვილი, თაკო ტყაბლაძე, ლუკა წეველიძე და მრავალი სხვა. ეს ის მუსიკოსები არიან, რომ-

ლებმაც კლასიკური მუსიკა და ქართული კულტურა მსოფლიოს უდიდესი სცენებიდან საზოგადოებას გააცნეს.

– დაგვრუნდეთ წარსულში, თქვენ უდიდესი წვლილი შეიტანეთ იმ სასწავლებლის რეაბილიტაციის პროცესში, რომელსაც უკვე 48 წელია ხელმძღვანელობთ

– ეს შენობა გასული საუკუნის 40-იანი წლებიდან ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქს ეკუთვნოდა და მხოლოდ 1971 წლიდან განთავსდა აქ თბილისის მე-9 სამუსიკო სკოლა, რომლის ბაზაზეც მოგვიანებით სამუსიკო სასწავლებელი შეიქმნა. მოგვიანებით N23 და N9 მუსიკალური სკოლების დირექტორის თანამდებობა დავიკავე. იმ პერიოდში ჩვენი მოსწავლეები სამჭოთა კავშირის მასშტაბით ჩატარებულ კონკურსებში აქტიურად მონაწილეობდნენ, ისინი მაღალი საპრიზო კატეგორიის ლაურეატები ხდებოდნენ, რაც იმას ნიშნავს, რომ პრიზის გარეშე არასდროს ბრუნდებოდნენ სამშობლოში. აღნიშნულმა წარმატებამ განაპირობა ის, რომ 1979 წელს კულტურის სამინისტრომ შემოთავაზა დამეკავებინა N9 მუსიკალური სკოლის დირექტორის პოსტი, შემოთავაზებას დავთანხმდი და სკოლას 1991 წლამდე ვხელმძღვანელობდი.

2006 წლიდან განხორციელდა სამუსიკო

სასწავლებლების ოტიმიზაცია, არსებობდა დ. არაყიშვილის სახელობის, ზ. ფალაშვილის სახელობის, მ. ბალანჩიშვილის სახელობის მუსიკალური სასწავლებლები და კონსერვატორიასთან არსებული ექსპერიმენტალური სკოლა – ეს ოთხივე სასწავლებელი ჩვენი კოლექტის ბაზაზე გაერთიანდა, მას შემდეგ სტატუსი შეგვეცვალა და გავხდით ე. მიქელანჯლოს სახელობის თბილისის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებელი. შენობას კაპიტალური რემონტი მხოლოდ ერთხელ, 50 წლის წინ ჩაუტარდა, ამიტომ სავალალო მდგომარეობაში აღმოჩნდა. თანხების გამოყოფა 2018 წლიდან დაიწყო.

ნაბიჯ-ნაბიჯ, დიდი ენთუზიაზმითა და ძალისხმევით საკმაოდ მოკლე ვადაში და ზედმინევით განერილი ეკონომიური ხარჯებით სასწავლებლის შენობას სრული რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა. სკოლის კოლექტივი აქტიურად იყო ჩართული მუსიკალური სკოლის კეთილმოწყობაში. შემოქმედებითი გუნდის ერთობლივი იდეით აშენდა ღია სცენა საზაფხულო კონცერტებისთვის. მრავალი წლის მანძილზე სასწავლებლისთვის გადაუჭრელ პრობლემად რჩებოდა ძველი ინსტრუმენტების ახალი ჩანაცვლების საკითხი. 2021 წელს კი აღნიშნული პრობლემა მოგვარდა. კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით და დაფინანსებით მუსიკალურმა სკოლამ შეიძინა ერთი საკონცერტო რეაბილიტაცია, შეიძინა პიანინო და ცამეტი კლასიკური და ელექტრო გიტარა. რაც შეეხება კონკურსებს, ჩვენ ვატარებთ ე. მიქელანჯლოს სახელობის კონკურს საორკესტრო განხრით, სიმფონიური და ჩასაშვარი ინსტრუმენტებისთვის. გარდა ამისა, ვოკალური მიმართულებით ვატარებთ ნოდარ ანდლუაძის სახელობის კონკურსს. ყოველ წელს ვატარებთ საანგარიშო კონცერტებს კონსერვატორიის მცირე დარბაზში, სიმფონიურ ორკესტრთან ერთად კი კონსერვატორიის დიდ დარბაზში. ჩვენი ზაფხულები ძალიან დიდი წარმატებით მონაწილეობენ საერთაშორისო კონკურსებშიც.

ბიორგი ქორჭაქე, კულტურის დამსახურებული მუშაკი, ღირსების ორდენის კავალერი და ახლა უკვე თბილისის საპატიო მოქალაქეა. როცა თბილისის ქუჩებს მიუყვება სახლიდან მუსიკალურ სასწავლებლამდე, გული სიამაყით ეშვება, რაღან მუხრანურაშვილმა პროფესორმა შეიძინა გამოიღო. თბილისის ცენტრალურ უბანში არსებობს ბარამონტაშვილი და ინსტუმენტებით სრულად აღჭურვილი მუსიკალური სკოლა, სადაც ბავშვებს კლასიკური მუსიკის საფაროს გასაღები აქვთ, რომლის მისაღებად ბარნოვის 54 ნომერია.

საშპარს უპეპროლა ქურნალისტი
ნიინ ბიჩინაშვილი.

თბილისის პიანისტთა საერთაშორისო კონკურსი საზოგადოებრივი დაიხურა

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში პიანისტთა თბილისის VIII საერთაშორისო კონკურსი დაიხურა. ღირსების ორდენის კავალერი და ახლა უკვე თბილისის საპატიო მოქალაქეა. როცა თბილისის ქუჩებს მიუყვება სახლიდან მუსიკალურ სასწავლებლამდე, გული სიამაყით ეშვება, რაღან მუხრანურაშვილმა პროფესორმა შეიძინა გამოიღო. თბილისის ცენტრალურ უბანში არსებობს ბარამონტაშვილი და ინსტუმენტებით სრულად აღჭურვილი მუსიკალური სკოლა, სადაც ბავშვებს კლასიკური მუსიკის საფაროს გასაღები აქვთ, რომლის მისაღებად ბარნოვის 54 ნომერია.

ერთად, მანქანა პრეზენტაციის დირექტორებით, საფორტეპიანო კონცერტები შეასრულა.

გალა-კონცერტზე კონკურსის ექვსმა ლაურეატმა, ეგვენი მიქელანჯლოს სახელობის ეროვნულ სიმფონიურ ორკესტრთან

გულოცავთ!

გზა რიგითი ინჟინრიდან დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარემდე

გულოცავთ ენგურჰისის ღირეშტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ ლევან მებონიას, 70 წლის იუბილეს!

შთამბეჭდავია მისი თითქმის ნახევარ-საუკუნოვანი შრომითი გზა, მშენებარე ენგურჰისის ელექტროსაამქროს რიგითი ინჟინრის თანამდებობიდან, ენგურჰისის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობამდე, რომელსაც აგერ უკვე 25 წელზე მეტია იკავებს.

1992-2001 წლებში, საქართველოსთვის ამ ურთულეს პერიოდში იგი იყო ენგურჰისის მთავარი ინჟინერი. ეს ის პერიოდი იყო, როცა თვეობით არ გაიცემოდა ხელფასები, ვერ ხერხდებოდა ელემენტარული რეკონსტრუქციის ჩატარება. აფხაზეთის ომის პირველ დღეებში, თანამშრომელთა უმეტესობამ დატოვა ჰესი. ადგილზე სულ რაღამა დაჩა დაჩა ლევან მებონიას ხელმძღვანელობით და მიუხედავად უდიდესი რისკებისა ჰესს არცერთი წუთით მუშაობა არ შეუწყვეტია. ამ მაგალითმა უბიძგა სხვა თანამშრომლებს და მათი უმრავლესობა მალევე დაბრუნდა ჰესში.

2003 წლიდან, მისი უშუალო ხელმძღვანელობით დაიწყო ენგურჰისის რეაბილიტაციის ურთულესი პროცესი, ახლა უკვე მისი მეხუთე ფაზა მიმდინარეობს, რომელიც 2028 წლის ბოლოს დასრულდება და შედეგად მივიღებთ პრაქტიკულად განახლებულ ენგურჰესს.

ძალიან ძნელია საიუბილეო მილოცვაში ჩაატო, მისი მოღვაწეობის ყველა მოვლენა და ფაქტი, ვიტყვით მხოლოდ, რომ მისი ღვაწლი ენგურჰისის და საერთოდ საქართველოს ენერგეტიკის წინაშე განუზომელია, რისთვისაც ვუხდით გულწრფელ მადლობას, ვუსურვებთ, დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და მრავალ წარმატებას საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების საქმეში.

საქართველოს
ენერგეტიკის აკადემია,
საქართველოს
საინჟინრო აკადემია,
მაღალი კაზხლების
საერთაშორისო კომისიის,
საქართველოს
ეროვნული კომიტეტი.

მსოფლიოში სანავის კრიზისის ნიშნები აშკარად გამოიკვეთა. მითაწება თანდათან რთულდება და ამერიკა დახმარებისთვის რუსეთს მიმართა. ვაშინგტონისა და მოსკოვის შეთანხმება გარკვეული იმედი გააჩინა, თუმცა სანავითრო სფეროს წარმომადგენლებს ჯერ კონკრეტული პროგნოზების გაკეთება უჭირთ. არის მოსაზრება, რომ კრიზისი 2027 წლამდე ვერ მოგვარდეს.

ბოლო რამდენიმე თვეა, რაც საქართველოში სანავის ფასი იზრდება. გაძვირება ეტაპობრივად, დღეების ინტერვალით მიმდინარეობს. მხოლოდ სექტემბერში ზენზინის ფასმა – 14-31 თეთრით, დიზელის ღირებულებამ კი – 30-52 თეთრით მოიმატა. აგვისტო-სექტემბერში ზენზინი – 42 თეთრამდე, დიზელი კი – 91 თეთრამდე გაძვირდა.

შატიოს დამფუძნებელმა რატი მესხიშვილმა ამჟამად არსებულ ე.წ. დიზელის კრიზისზე ისაუბრა და თქვა, რომ საერთაშორისო ენერგეტიკული სააგენტოს შეფასებით, დიზელის გლობალური დეფიციტი და მაღალი ფასები, დიდი ალბათობით, 2027 წლამდე შენარჩუნდება.

წრეს შევხება უშუალოდ იმ მიზეზებს, რამაც საერთაშორისო ბაზრები დიზელის კრიზისამდე მიიყვანა, აქ უმთავრესი ორი ფაქტორია: პირველი, ეს არის – ომი ახლო აღმოსავლეთში. ირანში მიმდინარე სამხედრო კონფლიქტის გამო, თითქმის ჩაიკეტა პორტების სრულე, რამაც სპარსეთის ყურეიდან დიზელის ექსპორტი მნიშვნელოვნად შეამცირა. მეორე მიზეზი კი, რუსეთ-უკრაინის ომია. როგორც ვიცით, უკრაინის მიერ დროებით, სისტემური დარტყმები ხორციელდება რუსეთის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებზე, რაც ცხადია სანავის წარმოებას ხელს უშლის. ამას დაემატა მოსკოვის მიერ დიზელის ექსპორტზე დანესხული სრული აკრძალვა – აღნიშნა მესხიშვილმა.

სანავის კრიზისი ახლოვდება, მოხერხდება თუ არა მისი თავიდან აცილება?

მისივე განმარტებით, დიზელი წარმოადგენს მსოფლიო ეკონომიკის, სატვირთო გადაზიდვების, სოფლის მეურნეობისა და მრეწველობის მთავარ მამოძრავებელ ძალას. ამიტომ მისი დეფიციტი პირდაპირ ასახება გლობალურ ინფლაციაზე და ანალიტიკოსები არ გამოირიცხვენ, რომ უახლოეს პერიოდში, მნიშვნელოვნად გაძვირდეს თითქმის ყველა ტიპის პროდუქტი, თუ სერვისი. ასეთი რთული ვითარების ფონზე, ნავთობმპორტიორთა კავშირში საქართველოში ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს მშენებლობის აუცილებლობაზე საუბრობენ. გლობალურად, ნედლე ნავთობზე არსებული დეფიციტისა და მაღალი მოთხოვნის ფონზე, ქვეყანამ საკუთარი მოხმარებისთვის საჭირო სანავის გადამამუშავება უნდა შეეძლოს.

მართალია, ამ ეტაპზე საქართველოში გვაქვს ყოველწლიური ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა, თუმცა მისი სიმძლავრე არაა საკ-

მარისი იმისთვის, რომ მაღალი ხარისხის პროდუქტის გამოშვება შეძლოს. ნავთობმპორტიორთა კავშირში ელიან, რომ თუკი საწარმოს მშენებლობა სამთავრობო დონეზე გადამწყვეტია, მასში ინვესტირებით საერთაშორისო კომპანიები დაინტერესდებიან.

რა გახდა ერთი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმო, რომელიც მაღალი, ცვერო ხუთის სტანდარტის პროდუქტს გამოუშვებს. მთავრობამ უნდა მიიწვიოს დიდი კომპანიები და რაღაცაზე უნდა შეთანხმდეთ. უამრავი უცხოელი იქნება დაინტერესებული, რომ ამაში ჩაღოს ფინანსები. ქვეყანას აქვს ზღვა, პორტები, გასასვლელი და გამოსასვლელი. ჩვენ გვაქვს ყოველწლიური პოტენციალი, რომ ამ მხრივ ვიყოთ მიმზიდველი ინვესტირებისთვის – აღნიშნა ნავთობმპორტიორთა კავშირის თავმჯდომარე, მესხიშვილი.

ბექა დანელია

საჯარო და კერძო საქმეებს შორის სახელფასო სხვაობა მინიმუმამდე დავიდა

ქვეყანაში ანაზღაურება მუდმივად მზარდია, თუმცა საშუალო მაჩვენებელსა და რეალურ მოსახლეს შორის სხვაობა მაინც თანაღო საცემია. საშუალო ორ სხვადასხვა ინდიკატორზე, რომელსაც მსახიბრებენ ქვეყნის საშუალო ხელფასი ქვეყანაში უფრო სწრაფად იზრდება, ვიდრე მუდმივად. ამჟამად მოსახლეობის ცხოვრების დონის განსაზღვრული უფრო მეორე ინდიკატორია.

სტატისტიკოს სოსო არჩვაძის ინფორმაციით, საჯარო და კერძო სექტორში საშუალო ხელფასის მატების ტემპი ინფლაციის მაჩვენებელს, დაახლოებით, ორჯერ უსწრებს. ოფიციალური მონაცემების მიხედვით, დედაქალაქში, მსხვილ და საშუალო ბიზნესში დასაქმებულ მამაკაცებს შორის საშუალო ხელფასი 1000-დოლარიან ნიშნულს გადასცდა, რაც პოზიტიური ტენდენციის მაჩვენებელია. შესაბამისად, ხელფასებით მსყიდველობითუნარიანობა კი არ მცირდება, არამედ იზრდება.

მხოლოდ მონაცემებით, რომელიც მიმდინარე წლის მეორე კვარტალის მიხედვით გამოქვეყნდა, საშუალო ხელფასმა 2300 ლარს გადააჭარბა. თუ ოფიციალური კურსით დაფიქსირებული დოლარიან ნიშნულთან შედარებით, გითხრათ და ამით არავითარ საიდუმლოს არ გავაშხვლ, რომ მსხვილ და საშუალო ბიზნესში, ქალაქ თბილისში, მამაკაცებს შორის საშუალო ხელფასმა 1000-დოლარიანი ნიშნული გადალახა (საქსტატის ოფიციალური მონაცემებით). მეორე საკითხია, რამდენად დიდია განსხვავება მაღალ და დაბალშემოსავლიანებს შორის? ეს ცალკე მსჯელობის საგანია, მაგრამ თვითონ ფაქტი, რომ საშუალო ხელფასმა ზემოთ დასახელებულ კატეგორიებში აღნიშნული მიჯნა გადალახა, ნამდვილად პოზიტიურია.

რაც შეეხება საჯარო და კერძო სექტორს, ორივეგან საშუალო ხელფასის მატების ტემპი ჯერჯერობით მაინც უფრო მაღალია, ვიდრე ინფლაციის ტემპი. ეს მაჩვენებელი, დაახლოებით, ორჯერ უსწრებს ფასების ზრდას. შესაბამისად, ხელფასების მსყიდველობითუნარიანობა, საშუალოდ, კი არ მცირდება, პირიქით – იზრდება, რაც ასევე პოზიტიური ტენდენციის მაჩვენებელია. თუმცა, აქ გარკვეული გამოწვევების წინაშე ვდგავართ იმიტომ, რომ საკმაოდ შემცირდა სხვაობა საჯარო და კერძო სექტორებს შორის და კერძო სექტორი საჯაროს მხოლოდ მცირედით უსწრებს. ეკონომიკური ეფექტიანობისა და ბიზნესის განვითარებისათვის სასურველი იქნებოდა, რომ ეს სხვაობა უფრო მაღალი ყოფილიყო.

სპორტული ტერმინოლოგია რომ გამოვიყენოთ, მტოლოფინის მსხედვით თუ გავარკვევთ, რამდენად წინ არის ბიზნესსექტორში ხელფასის სიდიდე, საჯარო სექტორთან შედარებით. ეს

ომას ნიშნავს, რომ ბიზნესში ჩართულობის მოტივაცია მცირდება. სწორედ ამიტომაც ახალგაზრდებსა და არა მხოლოდ მათ შორის, ასეთი დიდი სურვილი, რომ სამსახური საჯარო სექტორში იპოვონ – აცხადებს სოსო არჩვაძე. ბიზნესპრესენსიულთან ერთად საშუალო ხელფასის სიდიდე და ზრდის ტენდენცია, მაგრამ სხვა არის რეალობა ანაზღაურების კონფიგურაციაში. საქმე ისაა, რომ საქართველოში მედიანური ხელფასი საშუალოდ 29.3%-ით ნაკლებია. საქართველოში დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო ნომინალური ხელფასი 2 165 ლარს შეადგენს მაშინ, როდესაც მედიანური ხელფასი, რომელიც რეალურად ასახავს დასაქმებულის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის შემოსავალს, მხოლოდ 1 531 ლარია.

აღსანიშნავია, რომ ყველაზე დიდი სხვაობა, საქმიანობების მიხედვით, საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობებშია – აქ საშუალო ხელფასი მედიანურს 46.4%-ით აღემატება. ამასთან, მსახიბრებში მონაცემებით, როგორც სხვა წლებში, მარბანას მედიანური ხელფასი საშუალო თვიურ ხელფასს ყველა სექტორში ჩამორჩება.

შედიანა მრდამოს მიხედვით დალაგებული მონაცემების შუაში მოქცეული რიცხვია. შესაბამისად, თუ საწარმოში 5 ადამიანი მუშაობს, საიდანაც უფროსის ხელფასი 3 000 ლარია, ხოლო თანამშრომლების – 500-500 ლარი, შესაბამისი დათვლის შემთხვევაში, მედიანური ხელფასი – 500 ლარი, საშუალო არითმეტიკული განვარტებით კი, თანამშრომლის საშუალო ხელფასი – 1 000 ლარი გამოდის.

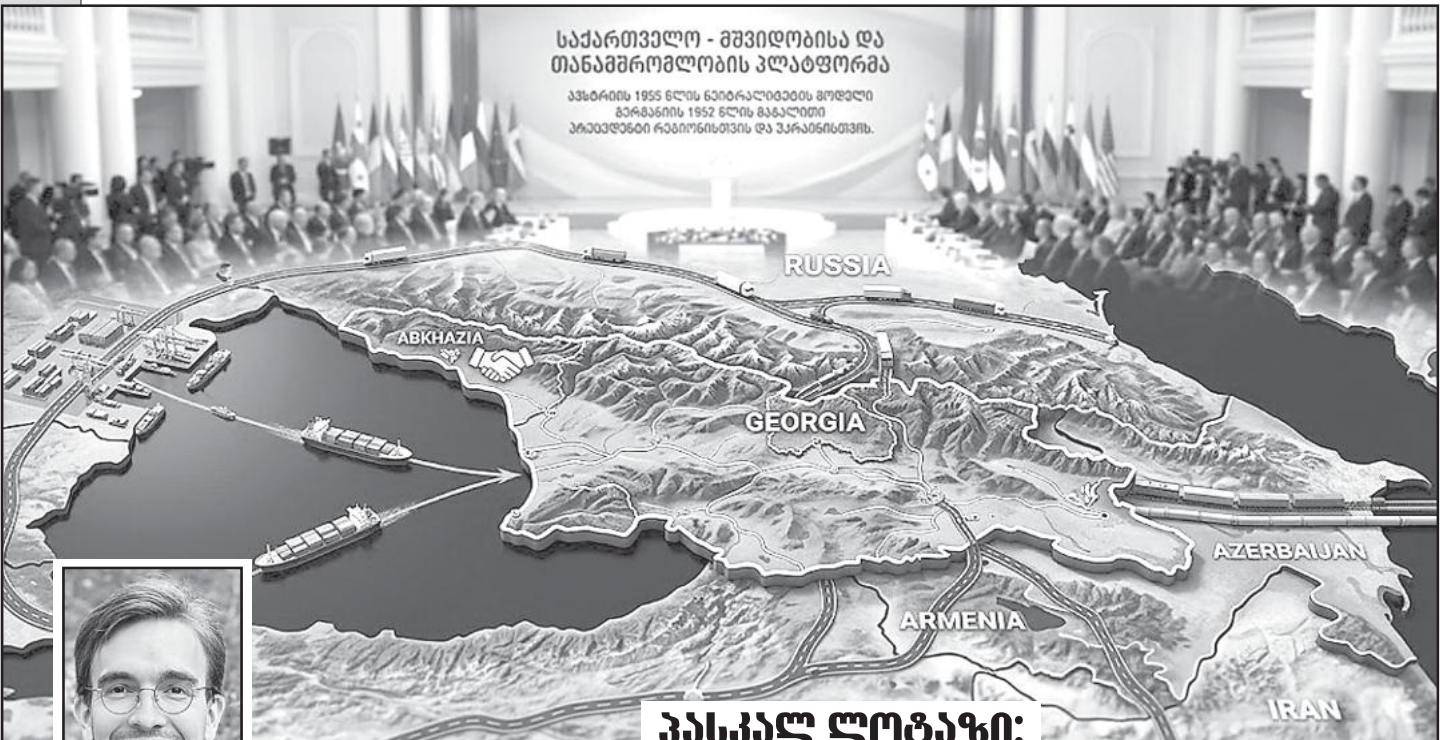
ეკონომისტი ნიკოლოზ ალავიძე აღსატურებს, რომ ქვეყანაში ანაზღაურება იზრდება, მაგრამ ეს ზრდა არათანაბარია. გამოქვეყნებული სახელფასო მონაცემები, უფრო მეტად სტატისტიკური სიმართლეა. ხელფასები იზრდება და უნდა იზრდებოდეს, მაგრამ ეს კონკრეტული რიცხვები ასახავს იმ რეალობას, რომელიც დამაბინებელია ქვეყნისთვის და საზოგადოებისთვის. მედიანური ხელფასი ცოტა უკეთესი აღწერაა, უფრო ადეკვატური, მაგრამ თუ შევხედავთ ორივე მონაცემს – ეკონომიკის ზრდას და კორელაციას, მედიანური კი არ იზრდება მშპ-ს ზრდასთან შესაბამისობაში, რაც გამომდინარეობს ამ ზრდის ექსკლუზიური ხასიათიდან – განაცხადა ალავიძემ.

სპეციალისტების მოსაზრებით, მედიანური ხელფასი უკეთესად ასახავს და უფრო უკეთ აჩვენებს დასაქმებულ მოქალაქეების რეალურ შემოსავალს, რადგან მასზე გავლენას არ ახდენს სულ რამდენიმე უკიდურესად მაღალი ან დაბალი ხელფასი. სწორედ ამიტომ, ეკონომიკური ანალიზში მედიანური მაჩვენებელი, ხშირად, მოსახლეობის მატერიალური კეთილდღეობის უფრო სანდო ინდიკატორად ითვლება.

ბექა დანელია

საქართველოს შიგნით სერიოზული აპოკალიფიკური მიმდინარეობა, რათა ძველ-ნა მუდმივად ნეიტრალურ სახელ-მწიფოდ გადაიქცეს: არაფერში, NATO-სა და ევროკავშირის უსაფრთხოების სტრატეგიების გარეშე და სა-გარეო კონფლიქტებში ყველა მხარის მიმართ მიუპროპაგანდო მორაგბობის ერთგული. საქართველოს რეგი-ონების, აზნაურობისა და სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობასთან შერიგების პროცესთან ერთად, ასეთი მიდგომა სასარგებლო იქნება კავკასიის სტა-ბილურობისთვის და თანხმდება ექ-ნება რუსეთის მიერ გამოცხადებულ უსაფრთხოების მიზნებთან.

საქართველოს პოლიტიკური ისტა-ლიუმენტის ნაწილების თვითნებრი-ლიზაციის მცდელობები კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია, რადგან ისინი ოც-წლიანი სწავლის პროცესის პროდუქტია და წარმოადგენს ფართო აღზიდო-ბის მხარდაჭერის მოპოვების ერთ-ერთ საშუალებას რეალისტურ შანსს. მე ვამტკიცებ, რომ ეს დინამიკა რუსეთს აძლევს უმნიშვნელოვანეს, უმძიმეს პრე-ცედენტს მომავალი გადაწყვეტილე-ბებისთვის მის ქაზლო საზღვარგარეთ-ში, მათ შორის უკრაინის მომავლის-თვის. ამ თვალსაზრისით ორი პრეცედენტი მნიშვნელოვანია: ომის შემდგომი გარმა-ნიის ნეიტრალიზაციის წარუმატებელი პრო-ცესი 1952 წელს და ავსტრიის წარმატე-ბული ნეიტრალიზაცია 1955 წელს.

პასკალ ლოტაში:

საქართველოს მიერ ნეიტრალიზაციისკენ გადადგმული ნაბიჯები

2026 წლის 7 ოქტომბერს სა-ქართველოს საგარეოაღმართო
მინისტროს განცხადებით, ოც-
წლიანი ნეიტრალიზაციის საკითხი
თავისთავად, 5-6 ნოემბერს, დაგე-
გნა საერთაშორისო კონფერენცია
სახელმწიფოებრივი ნეიტრალიზა-
ციის შესახებ და თანამშრომ-
ლობის პლატფორმა

ლონდონში მომართულია მი-
იღებენ მომხსენებლები რვა ქვეყნი-
დან (ათზე მეტი პირი), ხოლო კონ-
ფერენციის მიზანია არსებულ გეოპო-
ლიტიკურ კონტექსტში ნეიტრალიტე-
ტის პერსპექტივების ანალიზი. თავი-
დანვე უნდა აღინიშნოს, რომ მე ამ ფო-
რუმის თანაორგანიზატორი ვარ, შე-
საბამისად, ქვემოთ მოყვანილი მოსაზ-
რებები არ ეკუთვნის გარე დამკვირ-
ვებებს; ეს არის პოზიცია ადამიანი-
სა, რომელსაც მიანიჭა, რომ საქარ-
თველოს მაგალითი გაეცემოდა მეტ
ყურადღებას იმსახურებს, ვიდრე ამ-
ჟამად ეძიება.

თავად პარტია ახალია. ის 2024
წლის ივლისში სამოქალაქო მოძრა-
ობის სახით ჩამოყალიბდა; მისი ინი-
ციატორები იყვნენ ქართველი პოლი-
ტიკოსები, მიზნებსმყვანი და ყოფილი
ლიბერალისტები, რომლებმაც მოძრაობა
მთავრობის მიერ ევროკავშირში გაწე-
რიანების საკითხისადმი გამოვლენი-
ლი, მათი შეფასებით, [სრულიად] ენ-
თუზიანად საპასუხოდ წამოიწიეს.
2025 წლის 1 დეკემბერს მოძრაობა
პოლიტიკურ პარტიად გარდაიქმნა.

დამფუძნებელმა ყრილობამ მიი-
ღო გადაწყვეტილება, რომლის საგარეო პო-
ლიტიკური მიზნებიდან პირველი ად-
გილი უკავია საქართველოსთვის
[შუდმივი ნეიტრალიტეტის] მქონე, სა-
ერთაშორისოდ აღიარებული სახელ-
მწიფოს სტატუსის [მოპოვებას] (ქვეყნის
ტერიტორიული მთლიანობის აღდგე-
ნასთან ერთად); პარტიის ლიდერებმა
ასევე განაცხადეს, რომ ნეიტრალიტე-
ტი მათი 2028 წლის საპარლამენტო
საარჩევნო კამპანიის მთავარი ღერ-
ძი იქნება. პარტიის პროგრამა ნეიტ-
რალიტეტის საკითხზე რეფერენდუმის
ჩატარებასაც ითვალისწინებს.

პარტია არ არის მმართველო პარ-
ტიის – [ქართული ოცნების] – ნაწი-
ლი და მთავრობა თავს იკავებს მისი

პროგრამის გაზიარებისგან. 2024
წლის აგვისტოში პრემიერ-მინისტრ-
მა ირაკლი კობახიძემ კატეგორიუ-
ლად განაცხადა, რომ მისი მთავრობა
არ გეგმავდა არც ევროკავშირსა და
NATO-ში გაწევრიანების შესახებ კონ-
სტიტუციური ჩანაწერის გაუქმებას და
არც მის შეცვლას – საკითხს, რომელ-
საც მოგვიანებით დაუბრუნდებოდა. უნ-
და ითქვას, რომ საქართველოს ლი-
ბერალური ოპოზიცია და დასავლუ-
რი დაფინანსების მქონე მედიასაშუ-
ალებები, რომლებიც ამ საკითხს აშუ-
ქებენ, ახალ პარტიას [ქართული ოც-
ნების] სატელიტად მიიჩნევენ.

მათი აზრით, ეს არის მმართველი
პარტიის დამფუძნებელი მილიარდე-
რის, ბიძინა ივანიშვილის მიერ წა-
მოწყობილი [საქდელი ნაბიჯი] რათა
მთავრობის მხრიდან შესაბამისი ნა-
ბიჯის გადადგმამდე შემოწმდეს საზო-
გადოების განწყობა ნეიტრალიტეტის
მიმართ. თუნდაც ეს მოსაზრება მარ-
თალი იყოს, ეს არ ცვლის მთავარ
ფაქტს: ნეიტრალიზაციის იდეა უკვე
დაიდასტურდა მხარდაჭერით
მმართველი პარტიის გავლენის
სფეროში.

2025 წლის დეკემბერში კობახი-
ძე აშხაბადში თურქმენეთის ნეიტრა-
ლიტეტის 30-ე წლისთავისადმი მიძღ-
ვნილ ფორუმს დაესწრო; იქ მან სცენა
ვლადიმერ პუტინთან გაიყო და გა-
ნაცხადა, რომ საქართველო [სამხრეთ
კავკასიაში] დიპლომატიის ნეიტრა-
ლურ და სანდო სივრცეს [სთავაზობს
მხარეებს]. რამდენიმე დღის შემდეგ
მან აღნიშნა, რომ საქართველოც და
უკრაინაც NATO-ს [ღია კარის] პოლი-
ტიკის მსხვერპლი აღმოჩნდნენ – პო-
ლიტიკისა, რომელიც რეალურად
არასდროს არსებულა. იმავე თვეში
ყოფილმა პრეზიდენტმა სალომე ზე-
რაბიშვილმა, რომელიც მთავრობის
ოპონენტია, უკმაყოფილება გამოთ-
ქვა იმის გამო, რომ [ქართული ოც-
ნება] ახლა უკვე [ღია] უკრაინის მხარე
ნეიტრალიტეტს [მისი] დაკვირვება
მართებული იყო.

რას ნიშნავს საქართველოს ნე-
იტრალიზაცი? არსებულ გეოპოლი-
ტიკურ ვითარებაში ეს გულისხმობს
ქვეყნის დატოვებას NATO-სა და ევ-
როკავშირის უსაფრთხოებისა და თავ-
დაცვის სტრატეგიების მიღმა, ამავე-
როდესაც კი – ეკონომიკური კავშირე-
ბის შენარჩუნებას ოთხივე მიმართულე-
ბით: დასავლეთით – შავი ზღვისა და
თურქეთის გავლით; აღმოსავლეთით –
აზერბაიჯანისა და კასპიის ღერეფ-
ნის გავლით; ჩრდილოეთით – რუსე-
თის გავლით; და სამხრეთით – სომ-
ხეთისა და ირანის გავლით. ამ იდეის

საქართველოს ნეიტრალიზა- ციისკენ გახდას მაგალითი მთელი რეგიონისთვის

მომხრების განმარტებით, მიზანია,
ქვეყნისთვის დამახასიათებელი გეო-
პოლიტიკური ჩიხი – რომელშიც ის
1990-იანი წლების დასაწყისისა და
2008 წლის ომების შემდეგ აღმოჩნდა –
მთელი სამხრეთ კავკასიისთვის
მდგრად და სტაბილურ სივრცედ გარ-
დაიქმნას.

ეს ერთდროულად სამ რამეს მო-
ითხოვს: გზას სეპარატისტული რეგი-
ონების შემოერთებისკენ; მიღა პოლი-
ტიკურ სტრუქტურას, რომელიც ინ-
ტეგრირებული იქნება და თავიდან აგვაცი-
ლებს სამოქალაქო დაპირისპირების
ახალ ტალღას; და უსაფრთხოების
ისტე პოლიტიკას, რომელიც თავისი
არსით დევსკალაქიაზე იქნება ორი-
ენტირებული და საფრთხის შემცველი
არ იქნება. ნეიტრალიტეტი სწორედ
ის ჩარჩოა, რომელსაც ამ სამი კომ-
პონენტის გაერთიანება შეუძლია.

მას შეუძლია მოსკოვი დაარწმუ-
ნოს, რომ მისი სამხრეთი ფლანგი დე-
მილიტარიზებული და დერადიკალი-
ზებული ბუფერული ზონაა და არა –
სამხედრო პლაცდარმი; ამავედროუ-
ლად, თბილისს კი არწმუნებს, რომ შე-
რიგება არ ნიშნავს შთანთქმას. შედე-
გად, ჯეფრი საქსის სიტყვებით რომ
ვთქვათ, ჩამოყალიბდება [უსაფრთხო-
ების სივრცე] – ტერმინის სრული და
სწორი გაგებით.

გუზარული სახელმწიფოების მნიშვნელობა

საინფორმაცო, რომ რუსეთს,
რა თქმა უნდა, უკვე გაცნობი-
რებული აქვს ნეიტრალიზაციის
მნიშვნელობა და მათი არსებო-
ბის გადარწმუნება.

2026 წლის 1 ოქტომბერს, [ვალ-
დაის] სადისკუსიო კლუბში, მოდერა-
ტორმა ფიოდორ ლუკინოვმა რე-
სეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინს
მოკლე კითხვა დაუსვა: [რჩება თუ არა
უკრაინის ნეიტრალიზაციის სტატუსი
ჩვენს მიზნებს შორის?]. პრეზიდენტის
პასუხიც ასევე ლაკონური იყო. [დო-
ახი] – თქვა მან და შემდეგ განმარტა
მიზმი: დამოუკიდებლობის მოპოვე-
ბისას უკრაინამ მიიღო დეკლარაცია
[და სწორედ ამ დეკლარაციის საფუძ-
ველზე გახდა ის დამოუკიდებელი.

დეკლარაციაში ნათქვამია, რომ უკ-
რაინა ნეიტრალური სახელმწიფოა.
პოსტსაბჭოთა სივრცის შენე-
ლობის საწყისი ეტაპებიდან მოყო-
ლებული, – განაცხადო მან, – [შენე-
ვებული] მოცემულობა მივიჩნიე-
დით, რომ უკრაინა ნეიტრალური სა-
ხელმწიფო იყო. მაგრამ შემდეგ,
სრულიად მოულოდნელად, მათ
კონსტიტუციაში შეიტანეს NATO-ში
გაწევრიანების მიზანი. ეს კი სრული-
ად სხვა ამბავია, მათ შორის რუსე-
თის ფედერაციის უსაფრთხოების-
თვისაც. და ეს არის იმ კონფლიქტის
ერთ-ერთი მიზეზი, რომელიც დღე-
ღეგრძელობს [კრემლის სტენოგ-
რაში]. ომის დაწყებიდან ოთხ წელ-
ზე მეტი ხნის შემდეგაც კი, უკრაინის
ნეიტრალიტეტი რუსეთის მიერ დეკ-
ლარირებულ ომის მიზნად რჩება.

პრეზიდენტ პუტინის მიერ მოყვა-
ნილი ისტორიული ფაქტები ზუსტია და
დეტალურს მნიშვნელობა აქვს, რად-
გან უკრაინის ნეიტრალიტეტი რუსე-
თის მოგონილი არ ყოფილა. 1990
წლის ივლისში, როდესაც უკრაინა ჯერ
კიდევ საბჭოთა კავშირის შემადგენ-
ლობაში იყო, მისმა პარლამენტმა მი-
იღო სუვერენიტეტის დეკლარაცია, სა-
დაც ნათქვამი იყო, რომ ქვეყანა [სხვა-
ნაირად] განზრახვას, გახდეს მუდმივად
ნეიტრალური სახელმწიფო [Noack, 2019, გვ. 276].

იმ პერიოდში ეს ანტირუსული პო-
ზიცია იყო – კიევის გზა იმისკენ, რომ
დისტანცია დაეცვა მოსკოვის მცდე-
ლობებისგან, შეენარჩუნებინა სამხედ-
რო ქოლგა პოსტსაბჭოთა სივრცეზე;
სწორედ ეს გახდა მიზეზი იმისა, რომ
უკრაინამ უარი თქვა 1992 წელს ტაშ-
კენტის კოლექტიური უსაფრთხოების
ხელშეკრულების ხელმოწერაზე
[Noack, 2019, გვ. 276, 281]. სხვა სიტყ-
ვებით რომ ვთქვათ, პოსტსაბჭოთა
ნესრიგის არქიტექტორები ორივე
მხრიდან ნეიტრალურ უკრაინას მო-
წესრიგების პროცესის შენეებრივ ნაწი-
ლად განიხილავდნენ. შემდგომში,
მთავრობის ყოველი ცვლილების პა-
რალელურად, პოლიტიკური კურსიც
იცვლებოდა და სხვადასხვა მიმართუ-
ლებით იხრებოდა.

1996 წლის კონსტიტუციიდან ამო-
იღეს ნეიტრალიტეტის შესახებ მუხლი,
თუმცა შეინარჩუნეს აკრძალვა უცხო-
ური სამხედრო ბაზების განთავსებაზე;
2003 წლის კანონმა ევროკავშირსა და

NATO-ში გაწევრიანება საგარეო პო-
ლიტიკის მიზნებად განსაზღვრა; ვიქ-
ტორ იუშენკოს [წარინესფერი] მთა-
ვრობა 2005 წლიდან ალიანსში გაწე-
რიანების კურსს მიჰყვებოდა; ვიქტორ
იანუკოვიჩის 2010 წლის კანონმა [სა-
შინაო და საგარეო პოლიტიკის საფუძ-
ვლების შესახებ] ალიანსში გაწევრი-
ანების მიზანი კვლავ მოხსნა დღის წეს-
რიგიდან; ხოლო 2014 წლის დეკემ-
ბერში, მაიდანისა და ყირიმის დაკარ-
გვის შემდეგ, რადამ მხარი დაუჭირა
არაბლოკური სტატუსის სრულად უარ-
ყოფას [Noack, 2019, გვ. 276-280]. კონ-
სტიტუციური ჩანაწერი NATO-ს შესა-
ხებ, რომლის გამოც პუტინი უკმაყო-
ფილეს გაოთქმამდა, მხოლოდ
2019 წლის თებერვალში დაეშალა.

ისტორიკოსი დევიდ ნოაკი ასკვ-
ნის, რომ უკრაინაში – მოლოდინსა
განსხვავებით – ნეიტრალიტეტი [მა-
ღარივყოფად] ანტირუსულ პოზიცი-
ად ჩამოყალიბდა, მოგვიანებით კი
ალიანსის მომხრე კურსის სასარგებ-
ლოდ მასზე უარი თქვას [რადგან კი-
ევის პოლიტიკურმა ისტელომომენტმა
გაცანთებია, რომ [ნეიტრალური
სტატუსი] ქვეყნის სუვერენიტეტს საფ-
რთხეს უქმნიდა] [Noack, 2019, გვ.
281]. სწორედ ეს აღქმა უნდა დაიძ-
ვოს ნეიტრალიტეტზე დაფუძნე-
ლი გადაწყვეტის შემთხვევაში – რო-
გორც უკრაინაში, ისე საქართველოში.

მოსაზრება იმის შესახებ, რომ დიდ
სახელმწიფოებს საკუთარ საზღვრებ-
თან მსგავსი სიტუაცია (უსაფრთხოების
ზონები) ესაჭიროებათ, მხოლოდ რე-
სეთისთვის არ არის უნიკალური. ამას
დასავლური პოლიტიკური სპექტრის
ნარმოდდგენილი რეალისტებიც აღი-
არებენ; საკითხის ყველაზე გამოსადე-
გი თანამედროვე ფორმულირება
ჯეფრი საქსის ეკუთვნის, რომელიც
გვთავაზობს, ერთმანეთისგან განვას-
ხვათ [ვალდენის სფერო] და [უსაფ-
რთხოების სფერო] მისი განმარტე-
ბით, გავლენის სფერო გულისხმობს
დიდი სახელმწიფოს მიერ შემოღე-
ლი ქვეყნების საშინაო საქმეებზე კონტრო-
ლის დამყარებას; ეს იერარქიუ-
ლი ხასიათის მქონე მოვლენაა,
რომელიც [მის უთხრის დიდი
სახელმწიფოების მეშვენიერ
მდგომარე მცირე ქვეყნების სუვე-
რენიტეტს] უსაფრთხოების სფე-
რო კი უფრო ვიწრო და დასაბე-
თებული ცნებაა: ეს არის დიდი

სახელმწიფოს ლეგიტიმური ინტერესი, არ დაუშვას საკუთარ საზღვრებთან მეტოქე ალიანსების, სამხედრო ძალებისა და ბაზების არსებობა.

როგორც საქსი აღნიშნავს, უსაფრთხოების სფერო აქცენტს აკეთებს საგარეო ალიანსებზე და არა შიდა საქმეებში ჩარევებზე. ხოლო პრაქტიკულ ხილს დიდი სახელმწიფოს უსაფრთხოებასა და მცირე სახელმწიფოს სუვერენიტეტს შორის სწორედ ნეიტრალიტეტი წარმოადგენს. **ნეიტრალიტეტი არ ნიშნავს დანებებას** ჯონ მირზაიშვილი – იმ დისკუსიაში, რომელიც ესეისთან ერთად გამოგაქვეყნე – სკეპტიკურად უყურებდა იმას, თუ რამდენად მყარია ეს გამოცემა პრაქტიკაში, რადგან ერთმანეთის კონკურენტი სახელმწიფოები დაუნდობლად აკონტროლებენ საკუთარ გავლენის სფეროებს და არ ენდობიან ერთმანეთის მიერ აღებული ვალდებულებებს; თუმცა, თავადაც აღიარებდა, რომ უკრაინა რუსეთის გავლენის სფეროში მდებარეობს და ალიანსის გაფართოება ამ მიმართულებით შეცდომა იყო. მათ შორის უთანხმოება ეხება არა იმას, სურს თუ არა მოსკოვს გავლენის სფეროს ქონა, არამედ იმას, შესაძლებელია თუ არა უსაფრთხოების ასეთი სფეროს შენარჩუნება.

მე და ჰერმერტ რეინოლდსი იგივე მოსაზრება გამოვთქვით რვა წლის წინ, როდესაც ქერჩის სრუტეში მომხდარი ინციდენტის შემდეგ აღვნიშნეთ, რომ რუსეთის 2008 წლის ომი საქართველოსთან უკვე იყო ქაფიანი გაფრთხილება იმისა, რომ **NATO-ს შემდგომი გაფართოება აღმოსავლეთის მიმართულებით მიუღებელი რისკია, რომლის თავიდან აცილებასაც რუსეთი ნებისმიერ ფასად შეეცდებოდა** და რომ უკრაინისთვის ერთადერთი ურთიერთმომგებიანი გამოსავალი ავსტრიული მოდელის შესაბამისი მუდმივი ნეიტრალიტეტი იყო. მას შემდეგ მომხდარ არცერთ მოვლენას ეს არეგულენტი არ შეუსუსტებია.

სწორედ აქ შემოდის სურათში საქართველო. პირობები, რომლებიც რუსეთი და უკრაინა 2022 წლის მარტსა და აპრილში სტამბოლში შეთანხმდნენ (და რომლებიც ქსოვირ ტაიშმა 2024 წლის ივნისში გამოაქვეყნა), უკრაინას განიხილავდა როგორც **შუღმავალ ნეიტრალურ სახელმწიფოს, რომელიც არ მიიღებს მონაწილეობას სამხედრო ბლოკებში** ეს გულისხმობდა უცხოური სამხედრო ბაზების არარსებობას, გარანტორი სახელმწიფოების ჯგუფის არსებობას, ევროკავშირში განხორციელების პერსპექტივის შენარჩუნებას და – რუსულ პროექტებში – რუსული ენის დაცვის გარანტიებს (იხილეთ აგრეთვე ეს შეჯამება).

შეადარეთ ამ ჩამონათვალს საქართველოს პროექტი: NATO-სა და ევროკავშირის უსაფრთხოების სტრუქტურების მიღმა დარჩენა (ალიანსებში გაუწევრიანებლობა), ეკონომიკური ლიონაზა ყველა მიმართულებით, შერიგება რუსეთის მფარველობის ქვეშ მყოფ სეპარატისტულ რეგიონებში მცხოვრებ მოსახლეობასთან და ინკლუზიური მიდპოლიტიკური მოწესრიგება. მსგავსება აშკარაა. განსხვავება კი ისაა, რომ საქართველოს შემთხვევაში ეს წინადადება კრემლისგან არ მოდის და არც იარაღის შექარით თავს არავის ახვევს.

ქართველები მას თავად სთავაზობენ საზოგადოებას მას შემდეგ, რაც ოცი წლის განმავლობაში საკუთარ თავზე გამოცადეს, თუ რა ფასი აქვს ალტერნატიულ გზას. სწორედ ეს ანიჭებს მას ადგილობრივი მოსახლეობის მხრიდან ფართო მხარდაჭერის რეალურ შანსს და ამავდროულად, სწორედ ეს ხდის მას ღირებულის მოსკოვისთვის, როგორც პრეცედენტს. ნეიტრალური საქართველო, რომელიც მშვიდობიანად აღადგენს ტერიტორიულ მთლიანობას აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან, რუსეთისავე საზღვართან აწევნებდა, რომ უსაფრთხოების სივრცის შექმნა გავლენის სფეროს გარეშე შესაძლებელია.

(გაბრიელა იძნება)

თანამედროვეობის გამოჩენილი სწავლული ქალბატონის, მსოფლიოში აღიარებული მეცნიერის, ფიქლოზის, ნაიროლინგვისტის, ნაიროლინგვისტისა და ექსპერიმენტული ფონეტიკის სფეროებში პრობლემათა მკვლევრის, არაერთი მეცნიერებათა აკადემიის წევრის ტატიანა ჩერნიგოვსკაია სახელი დიდი ხანია საქმიანობაა ცნობილი. იგი სანკტ-პეტერბურგის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი და მისი კომპიუტერ კვლევათა ინსტიტუტის დირექტორია. **ღვანულადაა პუბლიკაციით მდიდარი ამონაბეჭდების გამოქვეყნებას ვიწყოთ მისი სამეცნიერო სტაბილური და საჯარო ლექსებიდან, რომლებიც როგორც ადამიანის ბუნების, ცნობიერების, ქმნის, ბავშვთა აღზრდის, ასევე სამყაროს წარმოშობის, მოწყობისა და ჩვენი ყოველდღიური კიდეც მრავალ უაღრესად საინტერესო საკითხს ეხება.**

ტატიანა ჩერნიგოვსკაია:

ჩვენ ვსხოვრობთ იმ სამყაროში, რომელსაც ჩვენი ტვინი ქმნის

მაგრამ, ურთიერთობების დასამყარებლად არსებობს კიდევ ენა, თუმცა კი მისი დანიშნულება მარტო ეს არ გახლავთ, თავის ტვინის დანიშნულება კი აზროვნებაა, რაც გაცილებით მნიშვნელოვანია. თანაც ესაა ერთადერთი ინსტრუმენტი, რომელიც დედამიწაზე ადამიანის გარდა არც ერთ სხვა ცოცხალ არსებას არ გააჩნია. ცხოველ ინდივიდებს მრავალი საკომუნიკაციო საშუალება აქვთ, მაგრამ ადამიანის **თავის ტვინის მსგავსი ორგანო, რომლის დახმარებით ჩვენ საკუთარ კონცეფციას ვაყალიბებთ და აზრებს ვაყალიბებთ, არც ერთს არ აქვს.** ამ შემთხვევაში მხედველობაში მაქვს ის, რაც ჩვენ დანადგირებით ვიცით.

რაც შეეხება თავის ტვინს, საყოველთაო აზრით, ეს ის ორგანოა, რომელიც ინფორმაციას გარედან იღებს. თუმცა კი ამას მე კიდევ დავამატებ, რომ ინფორმაციას ის მიგნიდან იღებს, ვთქვათ, იმის შესახებ, თუ როგორ მუშაობს ესა თუ ის ორგანო – გული, თირკმელები, ღვიძლი და ა. შ., რა ხდება სისხლში, ლიმფაში... მოკლედ, იგებს იმას, რაც სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. მოკლედ, თავის ტვინი – ესაა რეაქტიული ორგანო, რომელიც განიცდის ტკივილს, პასუხობს მას. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ის რეაგირებს ყველაფერზე, რასაც იღებს. ამაზე არავინ დავობს.

ამდენად, ეჭვი არ არის, რომ ჩვენ ვარსებობთ იმ სამყაროებში, რომლებსაც ჩვენთვის ტვინი ქმნის და ეს ტყუილარტებაა!

ბოლო წლებში, სულ უფრო მეტი მეცნიერი აღიარებს იმ ფაქტს, რომ ჩვენ ყველანი ვიმყოფებით მატრიცაში – (ფრაზა „**ჩვენ მცხოვრობთ მატრიცაში, ნიშნავს, რომ სამყარო ჩვენ გარშემო – ეს არა ნამდვილი ფიზიკური რეალობაა, არამედ ჩვენმა გაცნობიერებულმა ინტელექტმა მიერ შექმნილი ხელოვნური კომპიუტერული სიმულაცია – რეა).**

თუკი ვარსებობ „მე“ და არსებობს „ჩემი ტვინი“, იგადავს კითხვა: **მაშინ კონკრეტულად ვინ ვარ „მე“? მე მაინც ვფიქრობ, რომ „მე“, არსებობს, ესაა ჩემი ტვინი.**

ამის იმედი ბოლო დრომდე მტკიცედ მქონდა, მაგრამ ბოლო დროს ამ თვალსაზრისით ჩემი ილუ-

ზიები დაიშლავდა. იმ დღეებ, რა დღეებაც ალბათ ჩემი ცოდნაა. არ შემოძლია რომ ვთქვა, რომ „ჩემი ტვინი“ და „მე“ – ეს ერთი და იგივეა. ამის მიზეზს ახლავე ავხსნი.

ერთ მშვენიერ ზამთრის საღამოს, უცებ მომივიდა სტატია, რომელიდან გავიგე, რომ, თურმე, **ტვინი გადაწყვეტილებას იღებს 30 წამით ადრე იმ დროდ, ვიდრე თავად მისი პატრონი ამის შესახებ გაიგებდეს!** (ცნობისთვის, აქვე ვიტყვი, რომ 30 წამი ამ დროს არანაყოფიერად დიდი დროა!). ეს რომ ნაკიკითხე, ვიფიქრე – ალბათ, მუშაობით გადავიდა და „30 წამი“ მეჩვენება-მეთქი: განა ეს როგორ შეიძლება: კაცი წევს ისე, რომ თავი ტომოვრად აქვს მოთავსებული, აპარატი აკონტროლებს იმას, რომ დავალების მიღების შემდეგ ადამიანი გადაწყვეტილებას რომ მიიღებს, მან მაშინვე დილაქს უნდა დააჭიროს ხელი, ის კი ამას რეალურად 30 წამის შემდეგ აკეთებს! ისმება კითხვა: მაშ, ვინ მიიღო გადაწყვეტილება? გამოსაცდელს ხომ უთხრეს – როგორც კი გადაწყვეტილებას მიიღებ, უმაღლესი დილაქს დააჭირონ? ცხადია, რომ ყველაფერი მაშინვე გადაუმოწმებიათ და დადგინდა, რომ შეფერხება არა რაიმე ხელის შემშლელი ფაქტორის გამო მოხდა, ვთქვათ, ადამიანს დილაქსის მოძებნა დასჭირდა, რაშიც დრო დაკარგა და სხვა. მაშ, რა ხდება? მაშინვე მივწერე სტატიის ავტორებს და დავუვსე კითხვა: იქნებ შეგეშალათ, ბატონებო და „30 წამის“ მაგივრად „30 მილიწამი“ უნდა იყოს-მეთქი? „არა ქალბატონო, არაფერი შეგეშალა!“ – მიპასუხეს. აბა, რა ვქნათ, როგორ მოვიქცეთ-მეთქი, იყო ჩემი მორიგი დაზნეული კითხვა: **„თავადაც არ ვიცი!“** – იყო პასუხი.

სულაც არ ვაპირებ ჯორდანო

ბრუნოსავით კოცნაზე ასვლას ჩემი აზრების გამო, მაგრამ მაინც ვიტყვი: **ჩემი თავის ტვინი, გარდა იმისა, რომ მაშინვე გადაწყვეტილებას იღებს, რომ გადაწყვეტილებებს თავად მე ვიღებ, ვიღებ იმის ნიშანსაც მიგვაჩვენებს იმის თაობაზე, რომ მთავარი განიცდის არის! თანაც ამას აყრუებს: „დაშვებით, შენ ვერცხვარ ხარ, ყველაფერი რიგშია, არჩე-ვანს ყველა შემთხვევაში თავად შენ აკეთებ!“**

მაშინ გამოდის, რომ ტვინი ჩვენ საშინელ შეურაცხყოფას გვაყენებს – როგორც Homo Sapiens-ს, ასევე ერთადერთ ადამიანთა ცივილიზაციას! ჰოდა, როგორ ავხსნათ ეს არსებითი და მეტად რთული გარემოება და ვუპასუხოთ ამ რთულ გამოწვევას? **ბანა რა ფაქტები უნდა გავხსნათ ისეთი – თუნდაც თეორიული მოსაზრებები. – რომელთა გათვალისწინებით მე ვირწმუნებდი, რომ ჩემი ტვინი და მე – ერთი და იგივე ვართ?! ამ თვალსაზრისით არავითარი, თუნდაც მინიმალური პრობლემა არ გაჩნდება!**

მოკლედ, საკუთარ ტვინს ძალიან სერიოზულად უნდა მივუდგეთ, იმიტომ რომ ის გვატყუებს! იქნებ ვინმე არ დამიტყუროს, მაგრამ ვკითხავთ: ჰალუცინაციების შესახებ ყველას გახსოვთ? უნდა გთხრათ,

რომ საგოგნოში ძალიან ბევრი მიმუშავია და დიდი ხნის განმავლობაში მიმუშავია, ამიტომ სრული დაბეჭდებით შემოიღია ვთქვა, რომ ადამიანს, რომელსაც ჰალუცინაციები აქვს, ვერანაირი საშუალებით ვერ დაარწმუნებთ იმაში, რომ ყველაფერი, რასაც ხედავს – ჰალუცინაციაა! მას ჰგონია, რომ ყველაფერი რასაც აღიქვამს – შეხებით, ყნოსვით, სმენით, მხედველობით – სავსებით რეალურია! წარმოგიდგენიათ – თავის ტვინი საკუთარ პატრონს „ასულელეს“ და სრულიად მცდარ შეგრძნებით ინფორმაციას აწვდის! ამიტომ, თავს უფლებას მივცემ და ვიკითხავ:

ბანა რა საფუძველი გვაქვს საიმიტომ, რომ ვიფიქროთ, რომ ყველაფერი რაც ჩვენ გარშემო, სინამდვილეში არსებობს?

ამის შესახებ სტუდენტებს რომ ვუამბოზო ხოლმე, ისინი მეუბნებიან, – ქალბატონო, მოვალთ და გიპნენით! მე კი ეს სიცილად არ მყოფნის: იმიტომ რომ პნენა – ეს ხომ შეგრძნებაა, რომელიც შესაძლოა, ჩემი ჰალუცინაციის შიგნით იყოს!

გესმით, ხალხო: **ამ ვითარებიდან გამოსავალი არ არსებობს!** ამ მიმართულებით ყველამ ფიქრი რომ დავიწყეთ, ალბათ ფსიქიატრიული კლინიკების პაციენტები გავხდებით! იქიდან, რომ თქვენ იგივეს ხედავთ, რასაც მე, იგივეს ლაპარაკობთ, იგივეს აღიქვამთ, არაფერი გამომდინარეობს, იმიტომ, რომ თქვენ თავადაც არ არსებობთ და ყოველივე სინამდვილეში მხოლოდ ჩემ წარმოსახვაში! და ეს ხდება ისევე, როგორც ის, რომ არც თავად მე არა ვარ და მხოლოდ თითოეული თქვენგანის თავში ვარსებობ! ეს ხომ ნამდვილი უზედურებაა!

ამიტომაც სჭოვს დავივიწყეთ ეს ყველაფერი!

„გონება, – ამბობს დოქტორი რომერტ პერნოუმი, – ესაა უკვდავი სუბსტანცია, რომელიც სამყაროს დასაბამიდან არსებობს, ანუ ეს არაა ჩვენი ტვინის თავისებურება – ეს არის სამყაროს ერთ-ერთი საბაზო თვისება, ამდენად თავის ტვინი ამ არაფერ შუაშია. გონება იშვიათად სამყაროს დიდი აფეთქების თანადროულად, ამდენად ისაა პროგრამა, რომელზეც კვანძურ დონეზე იწერება ადამიანის მიერ მთელი ცხოვრების განავლობაში დაგროვილი ინფორმაცია.“

მოამბაა

ოთარ ტურაბელიძე.

(გაბრიელა იძნება)

ირანის ეჭვები და თალიბანის ზრახვები

პაკისტანის შემდეგ, ავღანეთს, შესაძლოა, ამაყად, ირანთან გაუფუძლეს ურთიერთობა, რისი მიზნებიც თალიბანის მიერ შიიტური თემის მიმართ განხორციელებული წყევლისეობაა. შიიტური ქვეყნის მოსახლეობის 20 პროცენტს შეადგენენ. ირანი კი, ყოველთვის გულშემატკივრობდა და მხარს უჭერდა ავღანეთის შიიტურ თემს. ისტორიულად, ავღანეთის დღევანდელ მმართველ კლასს, სუნიტურ თალიბანსა და შიიტურ ირანს შორის, ყოველთვის არასტაბილური ურთიერთობა იყო.

თალიბანის პირველი მმართველობის დროს, 1996-2001 წლებში, თალიბებმა ირანის საკონსულოს ათი დიპლომატი და ერთი ირანელი ჟურნალისტი სივდილით დასაჯეს, რამაც ურთიერთობა ორ ქვეყანას შორის უკიდურესად დაძაბა. მაშინ, ირანი თალიბანის მიმართ სამხედრო ოპერაციის დაწყებას აპირებდა, მაგრამ საქმეში გაერო ჩაერია და კონფლიქტი, როგორც, დაიხრია.

2001 წელს, როცა ავღანეთში აშშ-მა შეიჭრა, ირანი შეერთებული შტატების შეიარაღებულ ძალებთან თანამშრომლობდა. უფრო ადრე კი, 1979 წელს, ავღანეთის ძალაქ პრამთში მომხდარი ანტი-კომუნისტური აჯანყების ჩახშობაში, ირანის სპეცრაზმმა მხარი დაუჭირა, თუმცა, მოგვიანებით, ირანმა დახმარების ხელი გაუწოდა თალიბებს და მათ თანამშრომლობა დაიწყო. ასევე, ირანი აიარაღებდა თალიბანს აფგანეთში და გაზონდული ავღანეთის მთავრობის წინააღმდეგ.

დღე. 2021 წელს კი, როცა თალიბანი ავღანეთის სათავეში მოვიდა, ურთიერთობა მათ შორის შეიცვალა და გავრცელდა. იმავე წელს, მათ შეიარაღებულ ძალას შორის, სასაზღვრო ზღვარზე მოხდა. ორი წლის შემდეგ, წყლის საერთო რესურსის გამო, კიდევ ერთ დავის სპირტაზე დაიწყო.

ბოლოს, ურთიერთობა ირანსა და თალიბანს შორის, თითქოს, დალაგდა, და განვითარდა კიდევ, რაც ავღანეთისა და პაკისტანის შორის გაუარესებულ და სამხედრო კონფლიქტში გადაზარდოლ ურთიერთობას მოჰყვა. პაკისტანის, როგორც მთავარი სავაჭრო პარტნიორის, დაკარგვის შემდეგ, ქაბულს ახალი სავაჭრო გზებისა და პარტნიორების ძებნა მოუწია. არჩევანი ირანზე შეჩერდა, რომელმაც შექმნილი მდგომარეობით ისარგებლა და ქაბულს პარტნიორობა და თანამშრომლობა შესთავაზა, მაგრამ, თალიბანი რის თალიბანი იქნებოდა, რადიკალიზმში რომ დაეთმო. მან, როგორც სუნიტურმა ფუნდამენტალისტურმა მოძრაობამ, სავარაუდო ერესის გამო, ავღანელი შიიტების შევიწროება დაიწყო, და, ახლა, დღითი დღე აძლიერებს მათ დევნას.

მათ 100-მდე შიიტური ორგანიზაცია დახურეს ავღანეთში, რომელსაც ირანი მფარველობდა, მათ შორის, თეირანის ეგრეთწოდებული რეგიონალური კალის ულიდესი კრეაქტი, ხათამ ალ ანბისი უნივერსიტეტი. მიუხედავად იმისა, რომ უნივერსიტეტის სტუდენტების, დაახლოებით, 70 პროცენტში სუნიტები იყვნენ, დავისაგან შიიტურ მოძრაობასა და ირანის მხარდაჭერასთან ასოცირდებოდა.

უნივერსიტეტის დახურვა, თალიბანის მხრიდან, კიდევ ერთი ნაბიჯი ირანის ისლამური რესპუბლიკისთვის.

ასევე, დაიხურა იმამ ხომეინის ფონდი. ამ დროს როცა ასობით დასავლური არასამთავრობო ორგანიზაცია ავღანეთში მოღვაწეობას განაგრძობს. 2026 წელს, თალიბებმა ავღანეთის შიიტურ სათვისტომოს არაერთი შეზღუდვა დაუწესეს. მაგალითად, შიიტებს აკრძალა ღვთისმშობლის დღესასწაულის აღნიშვნა და ხმის გამოსვლის გამოკრძალვა; აკრძალა შიიტური სასამართლოები და დაიწყო შიიტი მენარჩენების საქმიანობის შეზღუდვა. თალიბებმა შიიტებთან დაკავშირებული, უკლებლივ ყველა კონტრაქტი, იურიდიულიდან ამოიღეს, რითაც შიიტებს აკრძალეს, რომ მათ მხოლოდ რიგით მუშაკად შეეძლოთ მუშაობა და არა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე. მეორე მხრივ, ირანს, მისთვის ამ ურთულეს პერიოდში, ხელს არ აძლევს თალიბანთან კონფლიქტი.

ამიტომ, თეირანმა ქაბულში, მოსალაპარაკებლად, ოფიციალური საპარლამენტო დელეგაცია გაგზავნა, რომელმაც შეერი მნიშ-

ვნელოვანი რამ შესთავაზა ავღანურ მხარეს. მათ შორის, ირანმა ავღანეთს, სამხრეთ აღმოსავლეთ ირანში მდებარე, ჩაბაპარის პორტის თავისუფალ ეკონომიკურ ზონაში, 110 ჰექტარამდე მიწა გამოუყო, რაც ქაბულს ზღვაზე გასასვლელს, ინვესტიციების განხორციელებისა და სატრანზიტო ღირებულების გახსნის საშუალებას აძლევს. ქაბული, ცხადია, დიდადა დაინტერესებული ირანის ამ წინადადებით, მაგრამ შიიტებისთვის შეზღუდული უფლებების აღდგენაზე მაინც უარს ამბობს.

ირანი ეჭვებს, რომ შიიტების მიმართ თალიბების ასეთი განწყობა, აფგანის-განაა ნახალისებული. მათ ეჭვს იმის ამაყრებს, რომ დღემდე უწყვეტია, 2021 წელს, რა მოლაპარაკება შედგა ქაბულსა და ვაშინგტონს შორის, და აფგანის შეიარაღებულ ძალას რა პირობით დატოვა ავღანეთი. თეირანი ფიქრობს, რომ ქაბულსა და ვაშინგტონს შორის საიდუმლო გარიგება დადგება, თუმცა, ამის პირდაპირი მტკიცება ამ ეტაპზე, პრაქტიკულად, შეუძლებელია.

ინდოეთში ტარაკნების რევოლუცია იწყება

სამთავროს პაუზის შემდეგ, ინდოეთში, პოლიტიკურმა მოძრაობამ, სახელწოდებით, **The Cockroach Janta Party**, ანუ, ტარაკნების სახალხო პარტია, შემოკლებით **CJP**, საპროტესტო ტალღა დაიწყო. მოძრაობა ნახევარი წლის 606 შეიქმნა მას შემდეგ, რაც ინდოეთის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, 65 წლის სურენ კანტა, პოლიტიკური აქტივობითა და შემდეგ ჟურნალიზმით დაინტერესებული უმუშევარი ახალგაზრდები ტარაკნებს შეადარა.

მოგვიანებით, მან განმარტა, რომ ის მხოლოდ ყალბი დიპლომატიის მქონე გოგო-მეცხეს გულისხმობდა და არა, ზოგადად, ინდოელ ახალგაზრდობას, მაგრამ სასამართლოს თავმჯდომარე ქალბატონის კომენტარი ელვისებური სისწრაფით მოედო მთელს ინტერნეტს, და ტარაკნების პარტიის შექმნით დასრულდა.

პარტიის დაარსებელი პოლიტიკური კომუნიკაციების სპეციალისტი და გოგონის უნივერსიტეტის სტუდენტი, ანუ, პირველი დიქტატი. თავიდან, მოძრაობის მიზანი ინდოეთის პოლიტიკური ელიტის გაგრაჟება იყო, რასაც სოციალურ მედიაში სატირული ვიდეოების გამოქვეყნებით ახერხებდა, რითაც დიდი პოპულარობა მოიპოვა: მისი საიტის გამოყენებითა რიცხვმა 10 მილიონს გადააჭარბა გაზონ, როდესაც ქვეყნის მმართველ პარტიის საიტს მხოლოდ 9 მილიონი გამოყენებული ჰქონდა. ასეთმა პოპულარობამ, ქვეყნის დონის, დაუგვიანებლად, ონლაინ, სატირულ ეპოქისთვის, ახალგაზრდული მოძრაობა ნამდ-

ვილ პოლიტიკური ძალად აქცია, რომელმაც საკმაოდ მაღალი საპროტესტო ტალღა ააგო ქვეყანაში.

ზაფხულში, ის განათლების სამინისტროში დამკვიდრებულ კორუფციას აპროტესტებდა, რომლის საბაზი ეროვნული საგანმანათლებლო ტესტების გაუთვინის გარშემო აგორებული სკანდალი გახდა.

ამ აგაგმა მილიონობით სტუდენტი დააბრალა და ათეულობით ახალგაზრდა თვითმკვლელობაში მიიყვანა. ტარაკნების მოძრაობამ, ქვეყნის მსხვილად, მასობრივ დემონსტრაციებში მონაწილეობა დაიწყო. საპროტესტო ტალღის ფონზე, ინდოეთის განათლების მინისტრის თანამდებობიდან გადადგომა მოუწია, რის შემდეგ, მდგომარეობა, თითქმის, დაწყნარდა, სანამ მიმდინარე ოქტომბრის თვეში, ტარაკნებმა ახალი საპროტესტო ტალღა არ ააგონეს.

ამჯერად, ტარაკნების მოძრაობა მმართველ პარტიასა და საარჩევნო კომისიას 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების გაყალბებაში სდებს ბრალს. აქციის მონაწილეები აცხადებენ, რომ ქვეყნის საარჩევნო რეფორმა და ამომრჩეველთა სივრცის განახლებასთან დაკავშირებული ცვლილებები, შესაძლოა, მმართველ პარტიას უპირატესობას აძლევდეს. მათი თქმით, სივრიდან, 135 მილიონამდე ადამიანი ამოიღეს, რაც მოქალაქეებს არჩევნებში მონაწილეობის შესაძლებლობას უზღუდავს. ინდოეთის საარჩევნო კომისია და მმართველი პარტია ბრალდებებს უარყოფენ. მათი განმარტებით, გადაწყვეტილების მიზანი სივრიდან იმ ადამიანების მონაცემების ამოღება იყო, რომლებსაც ხმის მიცემის უფლება არ აქვთ.

მაგრამ ტარაკნები არ ჩერდებიან და საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის გადადგომას მოითხოვენ. 10 ოქტომბერს, მოძრაობის ლიდერები დააკავეს, რომლებმაც გარიგება გადა-

ლახეს და ინდოეთის საარჩევნო კომისიის ტერიტორიაზე შესვლა სცადეს, რამაც პროტესტის ტალღის რადიკალიზაცია გამოიწვია. დემონსტრანტების დამოუკიდებელი მიზნით, ინდოეთის ხელისუფლებამ გალაჟერა გაათავისუფლა დაჭრილი ლიდერები, მაგრამ საპროტესტო ტალღა არ ცხრება, რომლის ფონზე, ინდოეთის დედაქალაქში, 35 ათასი პოლიციელი განლაგდა.

მანამდე, ინდოეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეკომენდაციით, ნიუ დელის პოლიციის დეპარტამენტმა ქუჩის დემონსტრაციებზე შეზღუდვები დააწესა, კერძოდ, ცენტრალურ ჯანტარ მანტარის მოედანზე მიტინგები და მსვლელობები აკრძალა. ამ დროს, ეს მოედანი მუდამ იყო პოლიტიკური დემონსტრაციების, მტკიცებულებებისა და საზოგადოებრივი კამპანიების ადგილი. ინდოეთის მასშტაბი კი, მთავრობასაც და ტარაკნების პარტიასაც შეკითხვას უსვამს, რატომ წამოიჭ-

რა არჩევნების გაყალბების საკითხი ასე მოულოდნელად და რატომ აპროტესტებენ ახალგაზრდა აქტივისტები ამას ახლა, მაშინ, როდესაც საპარლამენტო ოპოზიციას ვაცილებით ადრე შეეძლო არჩევნების შედეგების სასამართლოში გასაჩივრება, რაც დღემდე არ გაუკეთებია.

თანაც, არჩევნების გაყალბების ბრალდება არა ოპოზიციამ, არამედ ახალშექმნილმა ტარაკნების მოძრაობამ წამოაყენა. ოპოზიცია საპროტესტო ტალღას მხოლოდ მოგვიანებით შეუერთდა. ოპოზიციის ლიდერმა განაცხადა, საპარლამენტო ოპოზიცია ახალგაზრდულ მოძრაობას უთმობს არენას. საარჩევნო კომისიასა და მის ხელმძღვანელზე მოულოდნელი თავდასხმის ფონზე, რომელიც ნარენდრა-მოდი 2024 წლის არჩევნებში გამარჯვების ლეგიტიმურობაში ეჭვის შეტანის მიზნით იყო მიმართული, მმართველმა პარტიამ, ოქტომბრის საპროტესტო აქციებში, „გარე ძალების“ მიერ აგორებულ ტალღაზე დაიწყო საუბარი.

მმართველი პარტია ეჭვებს, რომ ინდოეთში მდგომარეობას ტარაკნის ადმინისტრაცია ურავს, რადგან, ინდოეთის ლიდერი გვერ საპიტოში არ ეთანხმება ტარაკნს და დამოუკიდებელ საგანგებო პოლიტიკას ატარებს. რამდენად შეესაბამება სიმართლეს ეს მოსაზრება, არააზნის, მაგრამ, საპარლამენტო, ტარაკნს სულ არ ეწყინება, თუ ოპოზიციამ ნარენდრა მოდის თანაგრძნობიდან გადააყენებს.

ნუგზარ ბ. რუხაძე
POSTV

ბრიტანულ გაზეთ ფაინანსელ ტაიმსში (Financial Times) სათაურით დიდი ეჭვი, რომ საფრანგეთი აღარ გააგრძელებს უკრაინისადმი დახმარებას, თუ ქვეყნის პრეზიდენტი მარინ ლე პენი გახდებოდა გამოქვეყნებულია ინტერვიუ ფრანგი ულტრამემარჯვენეების ლიდერთან მარინ ლე პენთან. ესაუბრებიან ჟურნალისტები რუ-ლა ხალაფი, ლეილა აზუდი და გენ ჰოლი.

გთავაზობთ სტატიას

უამოკლებით:

FT .com
FINANCIAL TIMES

**„ჩვენ უკრაინისთვის მებრძოლი
გაქათმა არ შეგვიძლია“**

უკრაინა ისეთი მოკავშირეა, როგორც...

ბთავეზოვთ სტატიას შემოკლებით:
The Daily Telegraph

**უკრაინის ევროპული
პერსპექტივა და რუსეთი**

**შეტაკებები და
მასობრივი
არეულობები
ევროპაში!!!**

საფრანგეთი:

პორტუგალია:

აღბანეთი:

ბელგია:

საპროტესტო აქცია გაიმართა გელგიის აღმოსავლეთით მდებარე ქალაქ ლიეჟუშიც. სტუდენტები ფრანგულენოვან საგანმანათლებლო სისტემაში არსებულ პრობლემებს აპროტესტებდნენ. მათი მოთხოვნები განათლების გაძვირებას, გადატვირთულ აუდიტორიებსა და სასწავლო მასალაზე ხელშისაწვდომობის სირთულეებს უკავშირდებოდა. გელგიის შინაგან საქმეთა მინისტრმა, **მერნარ კვინტინმა** განაცხადა, რომ **ჭრუსელში** მიმდინარე მოვლენები უკვე აღარ არის უმართლო პროტესტი და **ჭრუსელის** მონაწილეების წინააღმდეგ წესრიგის აღსადგენად ყველა საჭირო ზომა იქნება მიღებული.

თარგმნა
სიმონ კილაძემ.

ალშირში მიმდინარე მსოფლიო თასზე სანდრო ბაზაძემ ხმლით ოქროს მედალი მოიპოვა.

ქართველმა მოფარიკავემ ფინალურ დაპირისპირებაში უნგრელი კრისტიან რაბი 15:12 დაამარცხა და ტურნირის გამარჯვებული გახდა. ბაზაძემ ტურნირზე ხუთი ბრძოლა მოიგო. პირველ დაპირისპირებაში მან რუმინელი კასიან სილუ ანგარიშით 15:5 დაამარცხა, 1/16-ფინალში იაპონელ შიძო ცუმოროს სძლია – 15:11, ხოლო 1/8-ფინალში ფრანგი ლეანდრე ოლივიე დაამარცხა – 15:11.

ქართველმა მოფარიკავემ წარმატებული ასპარეზობა შეითხვეფინალშიც გააგრძელა, სადაც ფრანგ სებასტიან პატრის დაძაბულ

ოქროს ხმალი

ბრძოლაში, ანგარიშით 15:14 სძლია, ნახევარფინალში კი იაპონელი მათ კოკუბო 15:10 დაამარცხა და ფინალის საგზური მოიპოვა. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე წელს სანდრო ბაზაძემ მეორე ტურნირზე იასპარეზა და ორივეჯერ ოქროს მედლის მოპოვება შეძლო.

კლასიკური ნაღავლი

გერმანულ-რუმინული სტილით მოჭიდავე 23-წლამდელთა მსოფლიო ჩემპიონატზე, რომელსაც ლას ვეზასი მასპინძლობდა, საქართველოს ნაკრებმა ერთი ოქროსა და ორი ვერცხლის მედალი მოიპოვა.

საქართველოს ნაკრებიდან საუკეთესო იყო კობა ქარუმიძე (55 კგ). უმსუბუქესი წონითი კატეგორიის წარმომადგენელი შეჯიბრებაში მერვედფინალიდან ჩაება. პირველ შეხვედრაში მან აშკარა უპირატესობით – 10:0 დაამარცხა ალბანელი ანდი მუცა, შემდეგ 6:1 – ყაზახი არსენ ჟუმა. ნახევარფინალში 8:6 გაიმარჯვა ყირგიზ ბარსბეკ ასანკოფოვთან, ოქროს მედლისთვის შეხვედრაში კი ინდოელი ვიშვანათი რამჩანდრა ბოლო წამზე მოკვებულ ქელით დაამარცხა (13:12) და

კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა. ჩვენს გუნდს ბრინჯაოს მედლები მოუპოვეს ანრი ფუტყარაძემ (77 კგ) და თორნიკე შიქელაძემ (82 კგ).

ფან მოზაიკა

მიმდინარე მსოფლიო თასზე, თბილისის დინამო ისრაგელა საპუტარი მოედნის უპირატესობით და უფასო 19-წლამდელთა ახალგაზრდული ლიგის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპზე დანიის კოპენჰაგენს შეხვდება – 28 ოქტომბერს 20:00 და 4 ნოემბერს სტუმრად.

ამ შედეგების მოსაპოვებლად ვასილ გეგუჩაძის შევირდებს მისკის დინამოსთან ორმატრიან დუელში პენალტების სერია დაჭირდა – 3:1 (3:4 და 3:2). გოლები: ალუაშვილი, ლომიძე, ალექსიძე.

შეგახსენებთ, რომ ბელარუსებთან შარშანდელ ტურნირს სწორედ სამშობლოში გემოვნითიშეთ.

სამწუხაროდ წარუმატებლად დაიწყო მუნდიალ – 2028-ის შესარჩევი ეტაპის მერა რაუნდი ავთანდილ ასათიანის განვრთნილმა საქართველოს ფუტსალის ნაკრებმა, რომელმაც საკუთარა დარბაზში ვერ შეინარჩუნა 2-ბურთიანი უპირატესობა (ჩიმაკაძე, სვანიძე) და 2:3 დამარცხდა კოსოვოს გუნდთან.

20 ოქტომბერს 3-წევრიანი ჯგუფის ფავორიტს – იტალიას ვერწევით.

უკვე გაუწყეთ, რომ ჩემპიონთა ლიგის ფაზის მეორე ტურში გიორგი მიქაუტაძე ვილიარვალს გოლით დაეხმარა ნაპოლის ძლევაში – 3:1. რაც შეეხება იტალიელთა ყოფილ ვარსკვლავს, სერია კვარაცხელია 65-ე წუთიდან ჩაება იმ თამაშში, რომელიც პარი სენ-ჟერმენმა ინგლისში 4:2 მოუგო სიტის და იმ დროს ყველაფერი უკვე გადაწყვეტილი იყო.

ლიდერთა ჯგუფი ქელათა მაქსიმუმი: პარი სენ-ჟერმენი, ბარსელონა, ასტონ ვილა, შტუტგარტი, ლივერპული, სპორტინგი, არსენალი, რეალი, მეთისი – 6.

20 ოქტომბერს საფრანგეთის დედაქალაქში დიდი ომია: პარი სენ-ჟერმენი – ბარსელონა!

როგორც იქნა, დასრულდა 22-წლიანი მოლოდინი და ქართული კლუბი ევროტურნირის ჯგუფურ რაუნდში, ახლებურად – ლიგის ფაზაში ჩაერთო, თუმცა დაბრუნება მარცხიანი გამოდგა – ჩვენი ქვეყნის მოქმედი ჩემპიონი იმერია კონფერენს ლიგის სტარტზე მელგიაში სენტ ტრუიდენს უმანსოდ დაწვდა – 0:2 და 22 ოქტომბერს შევდურ მიაღბის დაუხვდება.

აღსანიშნავია, რომ მასპინძლებს 2017 წლიდან იაპონური კომპანია სპონსორობს და სანახევროდ იქაური ლეგიონერებით გაძლიერებული ხელოვნურსაფარიან სარბიელზე თამაშობს, თუმცა თბილისელთა სათავეში მე-4 დანიშნული ლეგან კორდალაძის შევირდოდაგან ასეთ უსუსურ დებიუტს მაინც ძნელად თუ წარმოვიდგენდით.

ამავე ტურნირში 90 წუთი ითამაშეს წაგებულ გუნდებში ვახტანგ ჭანტურიშვილმა (ფრაიბურგი – იაბლონეცი 3:2) და ანტონ თოლორდავამ (ბრაიტონი – კაუნთ ჟალგირისი 4:0).

თათრ კიტეიშვილისა და გიგო მამაგვიშვილის სახით გრაციის შტურში ლეგიონერები გვყავს ევროპა ლიგის ფაზის ეტაპზეც, თუმცა მათ ავსტრიელთა რიგებში ინგლისში ბორნმუთან 0:3 წაგებულ ბრძოლაში ტრავის გამო არ უთამაშიათ.

ლიდერთა ჯგუფი ქელათა მაქსიმუმი: იუვენტუსი, ლევერკუზენი, ბენფიკა, მანჩესტერი, ბორნმუთი, ომონია, ფერენცვაროში, ლიონი, სანდერლენდი, ოლიმპიაკოსი – 6.

კალათბურთი მოზაიკა

საპალატოპუტო კლუბმა კავკასიამ ჩრდილოეთ ვეროპის ლიგაში ვირეპლი გაგარეგება იგაიდა.

მექა წიწწივადის შევირდებმა რუსთავში შევიცარიული პული ლოზანა 97:88 დაამარცხეს. ჩვენს გუნდს 23 ქელა სანდრო სანაძემ ულიდერა, რომ ელსაც 15 ქელა აკაკი დვალისვილმა შეაშველა.

შემდეგ შეხვედრაში კავკასია 28 ოქტომბერს ლიეტუვის იონავას უმასპინძლებს.

იმავე დღეს საქართველოს მოქმედი ჩემპიონი ბათუმი საკუთარ დარბაზში ფიზა ევროპის თასის გთამაშებინა „ა“ ჯგუფის მეორე ტურის მატჩში დიდი ანგარიშით დაამარცხდა ჩეხურ ოპავასთან – 62:102.

ზღვისპირელთაგან ყველაზე შედეგიანად გიორგი ოჩიკიძემ ითამაშა – 16 ქელა და 2-2 მოხსნა-ასისტი.

შეგახსენებთ, რომ ბუზა ბერიშვილის დარიგებული გუნდი გასვლით

სასტარტო ბრძოლაშიც უმანსოდ დაწვდა გერმანულ ტრიერს – 59:92, 21 ოქტომბერს კი შერძულ პრომიტეასს ეწვევა.

ამასობაში ცნობილი გახდა, რომ საქართველოს ეროვნული ნაკრების დაცვის ყოფილი მურჯი მანუჩარ მარკოიშვილი ფრანგული მონაკოს გაკოტრების შემდეგ სამწვრთნელო კარიერას სტამბოლში გააგრძელებს.

თურქული მედიის ინფორმაციით, გადამწყვეტილია, რომ მონტეკარლოელთა ყოფილი დამრიგებელი გულათასარაის თავკაცის პოსტს ჩაიბარებს.

უფრო მეტიც, თურმე მხარეებს შორის ყველაფერი შეთანხმებული ყოფილა მას შემდეგ, რაც ახალ სეზონში ცუდი სტარტის გამო ბოსფორისპირელებმა იტალიელი სპეციალისტი ჯან-მარკო პოცეკო გაუშვეს და მის ქართველ კოლე-

გაზე შეაჩერეს არჩევანი. შეგახსენებთ, რომ მან თურქული გრანდის ლირსებას 2013-2014 წლებში იცავდა და ასევე იქაურ დარუშაფაკაშიც უთამაშია.

რაც შეეხება მონაკოში წარმატებულ გამოცდილებას, მარკოიშვილმა მთა-

რიშით დაამარცხდა ჩეხურ ოპავასთან – 62:102.

ზღვისპირელთაგან ყველაზე შედეგიანად გიორგი ოჩიკიძემ ითამაშა – 16 ქელა და 2-2 მოხსნა-ასისტი.

შეგახსენებთ, რომ ბუზა ბერიშვილის დარიგებული გუნდი გასვლით

გაზე შეაჩერეს არჩევანი.

შეგახსენებთ, რომ მან თურქული გრანდის ლირსებას 2013-2014 წლებში იცავდა და ასევე იქაურ დარუშაფაკაშიც უთამაშია.

რაც შეეხება მონაკოში წარმატებულ გამოცდილებას, მარკოიშვილმა მთა-

ნიგიაშვილი დაფრინავს

ჩემპიონთა თასის პირველ ტურში ღაზით 6061აშვილის ჭაა როშელმა ქლიონისი 31:14 დაამარცხა და ტურნირზე წარმატებული სტარტი აიღო.

ქართველი მორაგბე ძირითად შემადგენლობაში იყო და ლელოც გაიტანა. მან მეტოქის ჩათვლის მოედანში ბურთი 39-ე წუთზე დაამინა, რის შედეგადაც, თავისი გუნდი დაანინაურა (19:14). ფრანგულმა კლუბმა მეორე ტაიმში უპირატესობა გაზარდა და მოიგო.

ჭაა როშელი ჩემპიონთა თასის მეორე ტურში 12 დეკემბერს, მსარასენს სტუმრად შეხვდება.

ჩელენა მასი. შავი ლომი – ოსფრეიზი (უელსი) 14:39.

ბიჭულის სურნელი

მერსედისის პილოტმა ანდრეა პიში ანტონილიმ აშპ-ის გრან-პრის წინ ფორმულა-1-ში სადებიუტო ტიტულის მოახლოებაზე ისაუბრა, რადგან დიდი უპირატესობით ლიდერობს მარათონს.

...რა თქმა უნდა, საკუთარ თავს ოცნების უფლებას ვაძლევ, თუმცა ამავდროულად ვაცნობიერებ, რომ მიზნის მიღწევა უკვე ძალიან ახლოსაა. ვიცი, რომ ეს შესაძლებელია, მაგრამ უნდა დავრწმუნდე, რომ გა-

ვარძელებ მაქსიმუმის ჩვენებას. ჩემი განწყობა უცვლელი რჩება: ტრასაზე გამარჯვებისა და საუკეთესოდ გამოსვლის მიზნით ვავდივარ...

...ფიქრობ, რომ სინგაპურის წინა რბოლა ჩავაგდე. მართალია, მიამჩნია, რომ უკეთ შემძლო ასპარეზობა, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ ერთკვირიანი პაუზა განტვირთვაში დამეხმარება. ოსტინში დაბრუნებას მოუთმენლად ველი და, საბოლოო ჯამში, თუ საქმეს სათანადოდ არ შევასრულებთ, შედეგაც არ მექნება.

შესაბამისად, სასურველი მიზნის მისაღწევად კარგად უნდა ვივარდო. ასე რომ, ყველაფერი საკმაოდ მარტივადია – ამბობს ჭაბუკი იტალიელი.

თაბარ საბარეიშვილი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტის წევრი, პროფესორი

თამილა საბარეიშვილი

და სამხიმარს უცხადებს ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს

ზვარაკი მეტისმეტად დაუნდობელი წუთისოფლისა

თანამედროვე ქართულმა მწერლობამ მტკივნეული დანაკლისი განიცადა.

გარდაიცვალა თვალსაჩინო ქართველი მწერალი ნინო ქაბაშაძის ასული ქ. მამიაშვილი, რომელიც ათწლეულების განმავლობაში ამტკიცებდა, რომ შეიძლება იყო მეტად მნიშვნელოვანი მწერლობის თითქმის ყველა ჟანრში, იქნება ეს პოეზია, პროზა, ესეისტიკა თუ მხატვრული თარგმანი და ამავე დროს ინარჩუნებდა საოცარ სიმშვიდეს, უბრალოებას და ჩუმი, უხმაუროდ, პირნათლად და შეურყეველად ემსახურებოდა მშობელ ქვეყანას, მშობელ ერს, მშობლიურ მწერლობას.

ნინო ქუთათელაძე დაიბადა 1952 წლის 18 ივლისს თბილისში. თბილისის მიხეილ ჯავახიშვილის სახელობის 124-ე საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, 1970 წელს ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ჟურნალისტიკის განყოფილებაში, რომელიც 1975 წელს დაასრულა. იგი დიდხანს მოღვაწეობდა საქართველოს ტელევიზიის პირველ არხზე, სადაც ქართული სულიერების, ქართული მწერლობის, ქართული ხელოვნებისა და კულტურის წმიდათაწმიდა ტრადიციების დამცველად და ქომაგად გვევლინებოდა.

ნინო ქუთათელაძის მწერალური ხელდასხმა 1971 წელს შედგა, როდესაც გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოაქვეყნა პირველი ლექსი „მზეთამზე“ მას შემდეგ ნინო ქუთათელაძის ნაწარმოებები – ლექსები, მოთხრობები, ესეები, ლიტერატურულ-კრიტიკული წერილები, რეცენზიები, მხატვრული თარგმანები პერიოდულად ქვეყნდებოდა ქართულ სალიტერატურო პერიოდიკაში, გამოდიოდა ცალკე წიგნებად.

ნინო ქუთათელაძე მართლაც რომ მაძიებელი სულის მქონე შემოქმედი იყო და, ალბათ, ამიტომაც შეიყვარა გემოვნებისა და ქართულმა მკითხველმა მისი ისეთი პოეტური კრებულები, როგორიცაა „ფოთლის ფარდა“, „მამი მონოლოგი“, „მუსიკა სცენიდან“, „მთელი ათინათი“, „ლი, ლიპარიტ“, „მზიდი პოემა“, „ლექსები, პოემები“ ამ კრებულებში დაგანებულ ლექსებს უნაზესი ლირიკული განწყობილებანი, რიტმისა და მუსიკის გამძაფრებელი გრძნობა, პოეტურ ასოციაციითა სიუხვე, თემატური მრავალფეროვნება, ლოგიკურობა და დამატებითი გამოარჩევს.

დიახ, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ნინო ქუთათელაძის პოეზიის ლირიკული გმირი ჩვენი თანამედროვეა, ჩვენი მღელვარე, კატაკლიზმებით სავსე ეპოქის ბინადარი, დაღლილი, გადაქანცული და სულით ხორცამდე შეძრული იმ უბედურებებით, რაც მისი სათაყვანელები სამშობლოს თავზე ტრიალებს, მაგრამ შეუმდრკალი და უკომპრომისოდ მებრძოლი სიმბოლურ-თან, მუხანათობასთან, ბოროტებასთან. განთი-

ნინო ქუთათელაძე

ადისას მის სულში მუდამ ვაზისგან დანული ჯვარი ამოიწვევდა ხოლმე, რომელიც საოცარი სასიყვარულო ავსებს და, ამავე დროს, ქათქათა, თეთრზე თეთრი აღმართების დაძლევის სურვილსაც უათმაგებს, რადგან იმ აღმართების მიღმა გაზაფხულის მძაფრი სურნელით გაჟღერებული ნათელი დგას, ღვთიერი მადლით და მორიხით რომაა სავსე. ხსოვნის პატრონობა შეუძლია და ამითაა ბედნიერი. შეპყრობის მოვარეს, საკინძვე ამწყდარ ღილს რომ ნააგავს და უფლისაგან შეწევნას ითხოვს, სამშობლოს გადარჩენას ითხოვს.

ნინო ქუთათელაძის პროზის საუკეთესო ნიმუშები თარგმნილია ფრანგულ, აზერბაიჯანულ, რუსულ, მოლდავურ ენებზე. თავდაცვითი ჩინებულად თარგმნა ანა ახმატოვას, ანდრეი ბელის, ივორ სევერიანის, მიკოლა ბაჟანის, ივან სკალას, ლინა კოსტენკოს, ვესელა ნესტეროვის პოეზიის ნიმუშები. მათგან განსაკუთრებით აღსანიშნავია მის მიერ სასიყვარულო თარგმნილი ანდრეი ბელის სიურეალისტური რომანი „მეტერბურგი“ და მისივე ნოველების კრებული „მომხრების ქარავანი“.

ნინო ქუთათელაძის პროზაული კრებული „ტფილისური ნოველები“ დედის ხსოვნას რომ მიუძღვნა, სიყვარულის საგალობელს წარმოადგენს ჩვენი დედაქალაქის, სიკეთის და სათნოებას უმურველად რომ ასხივებს, რისი დანახვაც, სამწუხაროდ, ბევრს არ ხელეწიფება.

ნინო ქუთათელაძის კალამს ეკუთვნოდა ძალზე საინტერესო ესეები და ლიტერატურულ-კრიტიკული წერილები. ცალკე უნდა ითქვას იმაზე, თუ რა საოცარი სიმბოლი და ლირიზმით სავსე წიგნი უძღვნა ლევან გოთუას გოლიათურ პიროვნებას, რომელიც ჯოჯოხეთის ყველა ბჭის გავლის შემდეგაც კი არ გამტყდარა, არ გადრეკილა. „შრძენთა ვარამი“ სამაგიდო წიგნად იქცა მათთვის, ვისთვისაც უძვირფასესი ცნებებია მამული, ენა, სარწმუნოება, ვინც პირად თავისუფლებას ყველაზე დიდი განსაცდელის ჟამსაც კი ინარჩუნებს.

სწორედ ამ მშვენიერი, სიყვარულით გამთზარი წიგნისთვის მიენიჭა ნინო ქუთათელაძეს საპატრიარქოს წიხოსანთა საზოგადოების საპატიო სიგელი. იგი დაჯილდოებული იყო აკაკი წერეთლის, გიორგი ლეონიძისა და ლევან გოთუას სახელობის პრემიებით.

ქართველ მწერლებს – მის კოლეგებსა და მეგობრებს დიდხანს ემანსიფიცებოდა ნინო ქუთათელაძე, ჩინებული შემოქმედი და პიროვნება, კიდევ ერთი ზეარაკი ჩვენი მეტისმეტად მკაცრი და დაუნდობელი წუთისოფლისა.

საქართველოს
მწერალთა კავშირი

ვეფხვიდობაბით ვალეოსდილ, ერთგულ კოლაბას...

გუსტად ორი თვის წინ მიველოცეთ და დიდი სიყვარულით აღვნიშნეთ მისი საუკუნოვანი იუბილე. ქალბატონი თამარ ჩხარტიშვილი ხომ ჩვენი გაზეთის ცოცხალი მემკვიდრე გახლდათ. თაობები იცვლებოდა, საუკუნეგადაცილებული გაზეთის საუკუნეს მითანებული თანამშრომელი კი ყველას გვეამაყებოდა და გვიყვარდა. ვისაც რედაქციის სამზარეულოში არ ჩაუხედავს, ალბათ ვერც დაიჯერებს, რომ გაზეთის სული და გული კორექტორ-სტილისტები გახლდნენ.

ჩვენ, ჟურნალისტთა ნაჩქარევ სტატიებს, მით უმეტეს, როდესაც ყოველდღიურ გაზეთში გინევს მუშაობა, ათასი თვალი და ათასი ყური უნდა მიაცილო, ყოველ სიტყვას უკირკიტო, გამართო და... არ არსებობს ერთი მცირედი შეცდომა არ გაეპაროს. სწორედ ამ დროს, კორექტორ-სტილისტებზე დამოკიდებული მკითხველამდე „წელში გამართული გაზეთის“ მისვლა. სწორედ ამიტომაც ქალბატონი თამარი გახლდათ, თავის პროფესიონალ კოლეგებთან ერთად, ჩვენი მხსნელი. დიდი გამოცდილების მქონე ქალბატონი ნახევარ საუკუნეზე მეტი ემსახურა ამ ურთულეს პროფესიას. უნივერსიტეტდამთავრებული პირდაპირ გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციაში მიიღეს სამუშაოდ და სწორედ ამ ორი ათეული წლის წინ „დაამთავრა“ ეს ურთულესი საქმე, მაშინ როდესაც გამომცემლობიდან ათეული გაზეთი, ტელევიზია და ათასობით მომსახურე პერსონალი გამოგვყარა წინა მთავრობამ ევროპაში „დემოკრატიის შექერად“ მონათლული მიზნით სააკაშვილის ხელშეწყობის გამო. ამ დღიდან ორჯერ გვეწვია დაქირავებული, ციცქნა თაბხში შეყუთულ კოლეგებს და შემდეგ... სახლიდან გვემოგვრებოდა. მიველოცეთ საუკუნოვანი იუბილე და ახლა, ორი თვის შემდეგ გამოსათხოვარი წერილის წერა გვინევს.

თამარ ჩხარტიშვილმა, ერთგულების ეტალონად მონათლულმა ქალბატონმა, პირნათლად მოიხადა ქვეყნის, ოჯახისა და ახლობლების წინაშე ვალი. მან არამარტო ლამაზი ოჯახი, შვილები, შვილიშვილები და შვილთაშვილები, არამედ ის დიდი სიყვარული, თავმდაბლობა და ერთგულების გრძნობა დაგვიტოვა ყველას, ვისაც მისი კოლეგობა გვეამაყებოდა. მშვიდობით, ქალბატონო თამარ! მსუბუქი იყოს თქვენთვის ქართული მიწა.

კოლაბაბი და მეგობრები გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკიდან“.

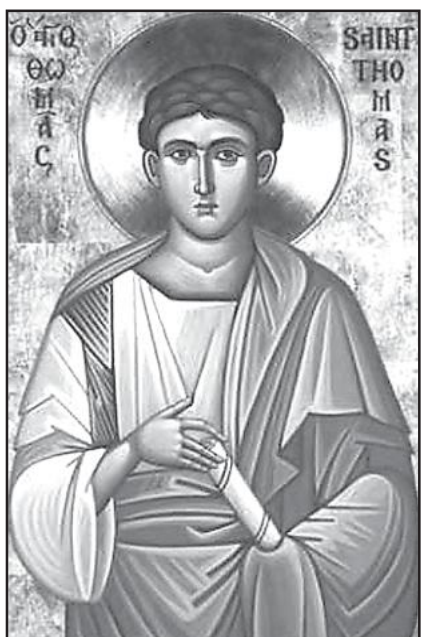
წმიდა და ყოვლადქმედ მოციქული თომა

19 ოქტომბერს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს მაცხოვრის ერთ-ერთ ათორმეტ მოწაფეთაგანს – თომას. თომა წარმოშობით გალიელად იყო, მისდევდა მეფეებზე. მას არ სჯეროდა უფლის მოწაფეების მტკიცება ქრისტეს აღდგომის შესახებ...

წნობილია, რომ თომას კვირის მერვე დღეს სრულდება ბრწყინვალე შვიდეული, რომელიც ამის გამო ძველთაგანვე დიდ დღესასწაულად ითვლებოდა, როგორც პასკალური დღის ერთგვარი შეცვლა, გამეორება. ამის გამო ეს დღე იწოდებოდა ახალ კვირად, განსაკუთრებით კი თომას წინაშე, რომელმაც მხოლოდ უფლის ჭრილობების ხილვის შემდეგ ირწმუნა მისი აღდგომის ჭეშმარიტება.

საგელისხმა ისიც, რომ თომა სწორედ ამის შემდეგ გახდა სხვა მოწაფეებზე მეტად მორწმუნე. საეკლესიო გადმოცემების თანახმად, თომა მოციქულმა დააარსა ქრისტიანული ეკლესიები პალესტინაში, პართიაში, ეთიოპიაში, ინდოეთში...

სახარების ქადაგება თომა მოციქულმა აღბეჭდა თავისი მოწამეობრივი აღსასრულით... მისი წმინდა ნაწილები დაცულია ინდოეთში, უნგრეთსა და ათონზე.

გიული ლიპარტი

არქიტექტურის სკოლის საუკუნოვანი იუბილე

თბილისის აკოლონ ქუთათელაძის სახელობის სახელმწიფო სახსარტრო აკადემიაში რეკონსტრუქციული გამოფენა – ინტერაქტიული 100 წელი თბილისის სახელმწიფო სახსარტრო აკადემიაში ინსპექციური გზაშილინა.

ლონისძეების სტუმრებს სიტყვით მიმართეს კულტურის მინისტრმა, მათა ბიბილაძემ, განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის მოადგილემ, გიორგი გაბისონიამ, საქართველოს პარლამენტის კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარემ გიორგი გაბისონიამ და სამხატვრო აკადემიის რექტორმა, ყარაბაგ ქუთათელაძემ.

მინისტრმა სიტყვით გამოსვლისას ყურადღება გაამახვილა თბილისის სახელმწიფო სახსარტრო აკადემიის არქიტექტურის სკოლის ასწლიანი ისტორიის მნიშვნელობაზე და უნიკალური საარქივო მასალების ახალგაზრდა თაობისთვის ხელმისაწვდომობის აუცილებლობაზე.

შაქართველოს კულტურის სამინისტრო ამ უნიკალური პროექტის ფინანსური მხარდაჭერა. ჩვენთვის პრიორიტეტულია იმგვარი ინიციატივების ხელშეწყობა, რომლებიც კულტურული მემკვიდრეობის დაცვას,

ქართული ხელოვნების ისტორიის კვლევასა და ჩვენი კულტურული ფასეულობების პოპულარიზაციას ემსახურება. წინამორბედთა გამოცდილების გაცნობა, წარმატებულ პროექტების განხილვა და თაობებს შორის დიდი დროის გადარჩევა სტუდენტებისთვის პროფესიული განვითარების მნიშვნელოვანი ნაწილია.

გამოფენაზე წარმოდგენილია იმ შემოქმედთა მემკვიდრეობა, რომლებიც წლების განმავლობაში თბილისის სახელმწიფო სახსარტრო აკადემიაში მოღვაწეობდნენ. პროექტის ფარგლებში განხორციელდა საუკუნოვანი ისტორიის ამსახველი უნიკალური საარქივო მასალების ციფრული კონსერვაცია, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი საზოგადოებას პირველად იხილავს. მულტიმედია გამოფენაზე წარმოდგენილია ამ მასალების საფუძველზე შექმნილი ქრონიკების ვიდეომონტაჟები.

ლონისძეების ფარგლებში გაიმართა რეტროსპექტიული საგამოფენო კატალოგის – „საუკუნოვანი გზაშილინი“ წარდგენა. გამოფენაში 30-ზე მეტი ავტორის შემოქმედებითი პორტრეტი გაერთიანებული.

სოლო კონცერტი პატიკანო ილია II-ის ხსოვნას მიძღვნი

პატიკანო, წმინდა აბათას ტაძარში, ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრის პავლას სოლო კონცერტი გაიმართა, რომელიც საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის უფროსისა და უფროსის ილია II-ის ხსოვნას მიძღვნი.

კაპელის შემადგენელი მსმენელზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა და ქართული მუსიკალური კულტურის მიმართ დიდი ინტერესი გამოიწვია. კონცერტმა ანალოგიური ჩაიარა.

ლიცეუმის წარმომადგენელს, უნიკალური ქართული მრავალხმიანობისა და საგუნდო ხელოვნების, ასევე, ქართველ კომპოზიტორთა შემოქმედების გაცნობას. წმინდა აბათას ბაზილიკაში გამართულ ქართულ მუსიკალურ საღამოს ესწრებოდნენ იტალიაში აკრედიტებული 30 ქვეყნის დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები, მონღოლური სტუმრები და იტალიაში მცხოვრები ქართული დიასპორა.

საღამოზე, ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრის კაპელა

აჭარის მთავრობის მხარდაჭერით, აჭარის კულტურის სამინისტროსა და წმინდა საყდრთან საქართველოს საელჩოს თანამშრომლობით გამართული ლონისძეების მიზნად ისახავდა პატრიარქ ილია II-ის ღვაწლის კიდევ ერთხელ წარმოჩენასა და მისი ხსოვნის უკვდავყოფას, საერთაშორისო დონეზე ქართული კულტურის პოპულარიზაციას, მდიდარი მუსიკალური ტრადიციის გაცნობას.

ამ აუღერა ცნობილი ქართველი და უცხოელი კომპოზიტორების საგუნდო ნაწარმოებები, შესრულდა პატრიარქ ილია II-ის საგალობლები. პროგრამის ფარგლებში მოეწყო ფორტო გამოფენა, რომელიც ასახავს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის შეხვედრებს რომის პაპებთან – იოანე პავლე II-სა და ფრანცისკესთან, საქართველოში მათი ვიზიტების დროს.

საერთაშორისო ფესტივალი „სარეჟისორი“ დიდი რეჟისორის საიუბილეოდ

კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით, მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის საქართველოს ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალი – „სარეჟისორი“ გაიმართა, რომელიც მიხეილ თუმანიშვილის 105 წლის იუბილეს მიძღვნი.

უწყების ცნობით, 29-ე სეზონის გახსნის ღონისძიებას კულტურის მინისტრის პირველი მოადგილე, მიხეილ კიკნაძე დაესწრო. წლებიდანელი სეზონი იტალიური თეატრალური კომპანია Dewey Dell-ის კუროხეული გაზაფხულით გაიხსნა, რომელიც რამდენიმე წლის წინ, პროფესიულმა საცეკვაო ჟურნალმა „DANZA & DANZA“ საუკეთესო იტალიურ საცეკვაო ნამუშევრად დაასახელა.

უკვე წლებია, რაც მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალი ქართული კულტურული ცხოვრების მნიშვნელოვან მოვლენად ჩამოყალიბდა, მით უფრო, რომ ის განსაკუთრებულ როლს ასრულებს თანამედროვე ხელოვნების განვითარებასა და პოპულარიზაციაში, ასევე, საერთაშორისო კულტურული კავშირების გაღრმავებაში.

წლებიდანელი პროგრამა მოიცავს როგორც ვიზუალური მასტერკლასის მოცეკვავეებისთვის, ასევე, ცნობილ დადგმებს, როგორებიცაა: „მეფეობის“ (მანკიერი შთამომავლობა) (ფრანკენშტაინი) (მწერლის ავტორპორტრეტი: ახალი ქმნილება) და ა.შ. 16 ოქტომბრიდან 14 ნოემბრამდე, მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის თეატრში, მაყურებელს შესაძლებლობა ექნება დაესწროს როგორც ქართული, ისე მსოფლიოს გამოჩენილი რეჟისორებისა და ნამუშევრების თეატრალური დასების ნამუშევრებს იტალიიდან, ბელგიიდან, საფრანგეთიდან, შვეიცარიიდან და ისრაელიდან.

ლევან კოლუაშვილი „ოქროს გლობუსის“ პიონერის ჯილდოს მფლობელია

ლევან კოლუაშვილს Golden Globes Trailblazer Award „ოქროს გლობუსის“ პიონერის ჯილდო გადაეცა.

ქართველი რეჟისორი კინემატოგრაფიაში გამორჩეული შემოქმედებითი ხედვისა და კინოსა და ტელევიზიის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის ჯილდოვდება.

დაჯილდოების ცერემონია 23-24 ოქტომბერს, ტაშკენტში, Golden Globes Silk Road Tribute Gala-ს ფარგლებში გაიმართება.

ირლანდიაში, საერთაშორისო თეატრალურ ფესტივალზე

თუმანიშვილის კინოფესტივალთა თეატრი ირლანდიაში იუნიონის სახელობის საერთაშორისო თეატრალურ ფესტივალზე სპექტაკლს წარადგენს.

ნიუ როსის სცენაზე, ქართველი მსახიობები პირველად, იუნიონის ცნობილ შედევრს „ტრეპილი დღის შემოღამება“ ქართულ ენაზე გააცოცხლებენ.

რეკლამისთვის
დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნავისმომხმარებელი თანხა
ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

გამომცემელი და
მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულაძე
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაქიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალექო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაშვილი,
გია პლატონიშვილი.

პირისა და
მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულაძე
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მარია იორაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული
ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის №116

წერილები გამოგზავნეთ
ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია
და ხელმძღვანელობს
თავისუფალი პრესის
კონსილი. რედაქციის აზრი,
შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს
ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხისმგებელია ავტორი.
საავტორო უფლებები
დაცულია. რედაქცია
პასუხს არ აგებს სომეხური
ქართული და სხვა
მედია-საშუალებებიდან
გადმოგვადილ, ან უხელო
პრესიდან თარგმნილი
მასალების, ფაქტების,
ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა №6
თბილისი (უფ.) 070.4(479.22)
C-323

მოქალაქე
ნომერი
გამოვა
სუთხაბათს,
22 ოქტომბერს